

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SAFE

O VIAȚĂ MAI SIGURĂ PENTRU FEMEILE VÂRSTNICE

EXERCIȚII PENTRU MANUALUL PROFESIONIȘTILOR

ANEXĂ 1

Autori:

Licia Boccaletti, Salvatore Milianta – ANS
José Ferreira-Alves, João F. Fundinho - School of psychology, University of Minho
Sirkka Perttu, Henriikka Laurola – VOIVA
Ileana Codruta Cosmescu, Rodica Caciula, Ioana Caciula, Sorin Marinescu – Asociația
Habilitas CRFP
Tedy Crestin, Felicia Stanescu- DGASMB

Aceasta publicatie a fost produsa cu suportul financiar al programului Erasmus+ al Comisiei Europene. Continutul acestei publicatii este responsabilitatea exclusiva a proiectului SAFE si nu poate fi considerat ca reflectand punctele de vedere ale Comisiei Europene.

Index

Index.....	2
Exercitii pentru Modulul 1 - Perspective ale violentei impotriva femeilor varstnice.....	3
Modulul 1, Exercitiul 1 - Cresterea gradului de constientizare asupra gandurilor, atitudinilor si convingerilor legate de femeile in varsta.....	3
Modulul 1, exercitiul 2 – Chestionare privind imbatranirea si persoanele in varsta	4
Modulul 1, exercitiul 3 - Asteptarile pentru femei si barbati in societate	10
Modulul 1: Exercitiul 4 - Mituri si fapte despre violenta impotriva femeilor in varsta.....	11
Module 1, exercitiul 5 - Care este pozitia dvs. In legatura cu drepturile omului?	13
Modulul 1, exercitiul 6 - Teoriile violentei impotriva persoanelor in varsta.....	15
Exercitii pentru Modulul 2 - Lucrul cu supravietuitori in varsta.....	19
Modulul2, Exercitiul 9 - Analiza situatiei ingrijirii in familie.....	20
Modulul 2, Exercitiul 10 - Evaluarea riscurilor	22
Modulul 2, Exercitiul 11- Primul ajutor psihologic (PAP).....	23
Exercitii pentru Modulul 3 – Proceduri practice	27
Modulul 3, exercitiul 13 – Identificarea partilor interesate	27
Modulul 3, exercitiul 14 - Cunoasterea altor organizatii si elaborarea unei liste de contacte utile	29
Modulul 3, exercitiul 15 - Planificare pentru siguranta – povestea Saarei	29
Modulul 4: Exercitiul 16 - Protectia impotriva epuizarii profesionale	33
Modulul 4, exercitiul 17 - Indatoririle si obligatiile profesionistilor.....	34
Modulul 4, exercitiul 18 - Indatoririle profesionale atunci cand este dezvaluita violenta.....	36
Metoda exercitiului	36
Exercitii pentru Modulul 5 - Formarea profesionistilor din domeniul sanatatii si asistentei sociale.....	38
Modulul 5, exercitiul 20 – Activitatea de Mentorat.....	39

Exercitii pentru Modulul 1 - Perspective ale violentei impotriva femeilor varstnice

Modulul 1, Exercițiul 1 - Cresterea gradului de constientizare asupra gandurilor, atitudinilor si convingerilor legate de femeile in varsta

Metoda exercitiului

Activitate de grup

Obiectivele invatarii

- Sa devenim constienti de discriminarea bazata pe varsta si gen din societatea noastra
- Sa invatam sa analizam propriile atitudini si credinte despre femeile in varsta
- Sa intelegem natura legata de gen a violentei impotriva femeilor varstnice

Materiale necesare

Tabla, flipchart sau ceva pe care trainerul poate sa scrie Pixuri

Copii ale formularului pt exercitiu

Durata de desfasurare: 30 minutes

Pregatirea exercitiului

Pregatiti o tabla, flipchart, o bucata mare de hartie de perete si scrieti cele trei capete de tabel/sectiuni:

Lucruri bune despre imbatranire ca femeie	Provocarile imbatranirii ca femeie	Modalitati de a depasi probleme de atitudini si credinte ale femeilor in varsta

Descrierea exercitiului/instructiuni

1. Organizati participantii in grupuri de cate 4-5 membrii
2. Cereti-le sa se puna de acord in legatura cu persoana care va lua notite si persoana care va prezenta rezultatele intregului grup
3. Cereti participantilor identifice aspecte pozitive ale imbatranirii ca femeie. Notati ideile si gandurile pe care grupul le identifica.

4. Cereti participantilor identifice provocari ale imbatranirii ca femeie. Notati ideile si gandurile pe care grupul le identifica
5. Cereti participantilor sa se gandeasca daca ideile identificate la punctele 3 si 4 sunt idei bazate pe experienta lor personala / a rudelor lor sau sunt atitudini, credinte sau stereotipuri invatate din societate.
6. Cereti participantilor sa identifice solutii practice pentru a depasi atitudinile si credintele negative legate de femeile in varsta. Ce s-ar putea face la nivelul societatii, familiei sau la nivel individual?

Intrebari pentru discutie

- A fost dificil sa identificati aspecte pozitive ale imbatranirii ca femeie?
- Dar aspecte negative?
- Este usor sa identificam daca un gand sau un concept este bazat pe experienta proprie a subiectului sau a fost invatat din societate/are la baza cultura acesteia?
- Ce trebuie sa se intample pentru a depasi aceste convingeri si atitudini la nivel individual/familial/societal?

Note catre formator

Persoanele pot avea convingeri bine stabilite despre imbatranire. Pentru a evita conflictele si jignirile, sunt necesare niste reguli clare: reamintiti participantilor ca trebuie sa respecte opiniile celorlalti.

Surse/Referinte ale exercitiului

UMKC's Consortium for Aging in Community

Modulul 1, exercitiul 2 – Chestionare privind imbatranirea si persoanele in varsta

Metoda exercitiului

Gandire individuala sau activitate de grup work sau metoda continuum

Obiectivele invatarii

- Imbunatatirea cunostintelor participantilor despre imbatranire si persoane varstnice
- Cresterea nivelului de auto-constientizare al credintelor si atitudinilor legate de imbatranire si persoane varstnice
- Constientizarea propriilor stereotipuri si simplificari si reflectarea critica asupra acestora

Durata de desfasurare: 1 ora (in functie de cate afirmatii utilizeaza formatorul)

Materiale necesare

- Daca formatorul foloseste metoda continuum: Postere pe care este scris "Adevarat" si "Fals" scrise cu litere mari, vizibile

O lista a afirmatiilor pe un flipchart sau ca prezentare in powerpoint; pentru lucrul individual sau in grup aveti nevoie de copii ale listei de afirmatii pentru a fi distribuite participantilor

- Nota: schimbati afirmatia 11 in conformitate cu statisticile tarii dvs.

Pregatirea exercitiului

Daca formatorul utilizeaza metoda continuum camera de formare este golita de scaune si mese. Posterele "Fals" si "Adevarat" ar trebui sa fie asezate pe pereti opusi ai camerei

Descrierea exercitiului/instructiuni

1. Puneti afisele pe pereti opusi ai camerei. Lasati mult spatiu pentru ca membrii grupului sa se poata misca.
2. Prezantati exercitiul spunand ca veti citi si arata o serie de afirmatii. Invitati participantii sa aleaga una dintre cele doua parti in functie de opinia lor asupra continutului afirmatiilor.
3. Spuneti-le ca este vorba de afirmatii care tind sa produca sentimente puternice si ca scopul este acela de a lua reflecta asupra propriilor pareri si de a asculta parerile altora. Scopul activitatii nu este sa se puna de acord.
4. Cititi afirmatiile si cereti participantilor sa se orienteze fie spre capatul "Adevarat" fie spre cel "Fals" al continuum-ului.
5. Cand toata lumea a ales o pozitie pe linia continuum-ului, intrebati daca cineva doreste sa isi explice alegerea.
6. Dupa o scurta perioada de timp intrebati daca cineva ar dori sa isi scimbe pozitia pe baza celor auzite.
7. Cand ati incheiat exercitiul, este posibil sa intrebati participantii cum s-au simtit sis a permiteti discutarea si rezolvarea eventualelor probleme. Daca exista o afirmatie atat de controversata incat participantii doresc sa o aprofundeze, notati acest lucru. Este posibil sa puteti reveni asupra acesteia mai tarziu pe parcursul cursului.

Intrebari pentru discutie:

- Cum v-ati simtit pe parcursul exercitiului ?
- A fost dificil sa alegeti? De ce?
- Pentru ce afirmatii a fost usor sa alegeti raspunsul "Adevarat" sau "Fals"?
- De ce a fost dificil sa va puneti de acord cu unele afirmatii?
- Exista aspecte asupra carora participantii ar dori sa le discute mai mult?

Note pentru formator

Identificati si folositi informatii de fond despre propria tara pentru a da raspunsuri finale afirmatiilor.

	Afirmatie	Adevarat	Fals
1	Majoritatea adultilor in varsta vor suferi de dementa la batranete		
2	Majoritatea adultilor in varsta au dificultati cu adaptarea la schimbare; Au obiceiurile lor		
3	Toate cele 5 simturi sunt afectate odata cu inaintarea in varsta		
4	Adultii in varsta nu pot invata informatii noi; nu poti invata un caine batran sa faca lucruri noi		
5	Forta fizica tinde sa scada labatranete		
6	Inteligenta scade la batranete		

7	Majoritatea adultilor in varsta vor ajunge la un moment dat intr-un azil de batrani		
8	In general, majoritatea adultilor in varsta sunt la fel		
9	Majoritatea adultilor in varsta sufera de singuratate		
10	Batranetea poate fi caracterizata frecvent ca fiind o a doua copilare		
11	Peste 20% din populatia tarii noastre are varsta peste 65 de ani		
12	Pensionarea are efecte negative asupra sanatatii individului – pensionarea ucide varstnicii		
13	Durerea este o parte naturala a procesului de imbatranire		
14	O persoana peste 65 de ani, rar creaza o opera de arta, o descoperire stiintifica sau obtine o bursa		
15	Odata cu varsta vine si intelepciunea		
16	Majoritatea adultilor in varsta nu au dorinta sau capacitatea de a avea relatii sexuale		
17	Varsta cronologica este cel mai important determinant al varstei		
18	Atitudinea fata de imbatranire influenteaza putin sau de loc sanatatea		
19	Adultii in varsta sunt o povara asupra economiei inclusive asupra sistemelor de sanatate		
20	Discriminarea pe baza varstei inseamna a avea atitudini negative si a discrimina persoane datorita varstei lor		
21	Pot avea o atitudine discriminatorie bazata pe varstasi sa nu stiu acest lucru		
22	Putem lupta impotriva discriminarii bazate pe varsta		

Exemple de raspunsuri

1. Majoritatea adultilor in varsta vor suferi de dementa la batranete

Raspuns: Fals – contrar stereotipului popular, dementa nu este inevitabila sau o parte normala a imbatranirii.

2. Majoritatea adultilor in varsta au dificultati cu adaptarea la schimbare; Au obiceiurile lor
Raspuns: Fals – adultii in varsta nu sunt mai rigizi decat adultii tineri. Aceasta tinde sa fie una dintre caracteristicile relative stabile ale personalitatii. Prin urmare persoanele care sunt rigide si au dificultati cu adaptarea la schimbare in viata adulta tanara, vor avea probabil aceleasi dificultati atunci cand imbatranesc.

3. Toate cele 5 simturi sunt afectate odata cu inaintarea in varsta

Raspuns: **In principiu adevarat** - In mare parte, toate cele cinci simturi sunt afectate la batranete. Exista numeroase modificari ale vederii care sunt foarte corelate cu varsta. Cu toate acestea, afectarea dramatica a sistemului auditiv poate fi mai degraba corelata cu efectele cumulate ale zgomotului decat cu varsta. Majoritatea indivizilor care traiesc in culturi cu zgomot redus (de ex. culturi nomade, culturi agrare simple) nu prezinta pierderi de auz odata cu varsta.

4. Adultii in varsta nu pot invata informatii noi; nu poti invata un caine batran sa faca lucruri noi

Raspuns: **Fals** - Adultii in varsta sunt capabili sa invete noi informatii (fapt demonstrat de numarul de adulti in varsta care sunt familiarizati cu lucrul pe computer). Exista unele cercetari care afirma ca adultii in varsta au nevoie de mai mult timp pentru a invata informatii noi si pot utiliza strategii de invatare diferite. Cercetarile asupra memoriei sunt extrem de contradictorii pe acest subiect. Cercetarile au demonstrat insa clar ca adultii in varsta sanatosi isi pot imbunatati capacitatea de memorare prin exercitiu. Odata cu cresterea gradului de stres, capacitatea de memorare scade dramatic, dar temporar, la persoane de toate varstele.

5. Forta fizica tinde sa scada la batranete

Raspuns: **Adevarat** - Forta fizica tinde sa scada odata cu inaintarea in varsta. Desigur, exercitiile fizice pot combate si limita gradul de pierdere. Prin urmare o persoana de 65 de ani care face exercitii in mod regulat poate fi intr-o forma fizica mai buna decat o persoana sedentara de 40 de ani.

7. Inteligenta scade la batranete

Raspuns: **In principiu fals** - Majoritatea adultilor in varsta nu prezinta niciun declin al capacitatilor intelectuale odata cu inaintarea in varsta. De fapt, unele forme de inteligenta pot sa creasca odata cu varsta. Cu toate acestea, unii adulti in varsta prezinta o reducere a acestor capacitati. Exista mai multi factori care pot sta la baza acestui declin. In primul rand, unele boli pot duce la reducerea capacitatilor intelectuale (de exemplu, bolile cardiovasculare). In al doilea rand, persoanele care traiesc in medii defavorizate prezinta pierderi ale capacitatilor intelectuale. Desigur, problemele precum mediile defavorizate afecteaza si performanta intelectuala a copiilor.

7. Majoritatea adultilor in varsta vor ajunge la un moment dat intr-un azil de batrani

Raspuns: **Fals** – Contrar acestui mit frecvent, majoritatea adultilor in varsta nu traiesc in institutii de ingrijire pe termen lung. De exemplu doar 8,5 % din oamenii cu varsta peste 75 de ani din Finlanda traiesc in institutii de ingrijire pe termen lung si doar 18,2% din oamenii avand peste 85 de ani.

8. In general, majoritatea adultilor in varsta sunt la fel

Raspuns: **Fals** - De fapt, populatia adulta in varsta este cea mai diversa si heterogena grupa de varsta. Dezvoltarea consta intr-o interactiune a individului (cu toata componenta sa genetica si biologica) si a contextului in care acesta traieste. Cu cat un individ inainteaza in varsta, cu atat impactul contextului este mai mare. Cu alte cuvinte, experienta personala de viata produce schimbari in moduri unice; persoanele intalnesc diferite persoane si traiesc diferite evenimente de viata, fac alegeri si invata. Intrucat toate aceste experiente sunt diferite pentru toata lumea, fiecare dintre aceste experiente

de viata serveste la cresterea diversitatii oamenilor pe toata durata de viata. Singura data cand adultii in varsta vor demonstra omogenitate este in raspunsul la boala.

9. Majoritatea adultilor in varsta sufera de singuratate

Raspuns: **Fals** - Conform cercetarilor din diferite tari si culturi 36% dintre persoanele in varsta se simt singuri continuu. Singuratatea este una dintre cele mai mari temeri pe care oamenii le asociaza cu batranetea. Adesea, aceasta teama de singuratate se bazeaza pe gandul de a pierde un partener si izolarea ulterioara. Aceasta teama nu se bazeaza pe realitate pentru majoritatea persoanelor in varsta. Majoritatea barbatilor se recasatoresc dupa pierderea sotiei. Pe de alta parte, femeile tind sa se implice in noi relatii sociale si in relatii de prietenie cu alte vaduve.

10. Batranetea poate fi caracterizata frecvent ca fiind o a doua copilarie

Raspuns: **Fals** – Durata vietii este unidirectionala. Adultii in varsta sunt adulti si ar trebui sa fie tratati ca atare, chiar daca persoana este incapacitata de boala. In plus, exista mitul care afirma ca exista o inversare a rolurilor intre parinte si copil. Astfel, copilul adult care are grija de parintele care nu se simte bine poate spune ca a preluat rolul parintelui, iar persoana in varsta a devenit copilul. Cu toate acestea, ingrijirea unui parinte care nu se simte bine **nu** este echivalenta cu o inversare de roluri. De fapt, adevarata inversarea a rolului este privita ca fiind disfunctionala.

11. Peste 20% din populatia tarii noastre are varsta peste 65 de ani

Raspuns: **Adevarat (verificati statistica propriei tari)** – Procentul de adulti cu varsta peste 65 de ani, de exemplu in Finlanda, a crescut de la 15% in 2000 la aproximativ 21,4% in 2017 si se extimeeaza ca va ajunge la 27% pana in anul 2040.

12. Pensionarea are efecte negative asupra sanatatii individului – pensionarea ucide varstnicii

Raspuns: **Fals** – Pensionarea nu ucide persoanele. Pentru majoritatea adultilor in varsta, pensionarea este o experienta pozitiva. Exista o satisfactie legata de pensionare in special pentru cei care au planuri pentru pensionare. Cei care tind sa moara dupa pensionare s-au pensionat pentru ca nu aveau o stare buna a sanatatii inca din viata profesionala.

13. Durerea este o parte naturala a procesului de imbatranire

Raspuns: **Fals** - Durerea nu este o parte naturala a procesului de imbatranire. Este mai degraba un semn de boala sau ranire. Prin urmare, durerea nu ar trebui ignorata. Din pacate frecvent persoanele atribuie durerea imbatranirii si amana prea mult accesarea ajutorului medical cu urmari negative.

14. O persoana peste 65 de ani, rar creaza o opera de arta, o descoperire stiintifica sau obtine o bursa

Raspuns: **Fals** – Decada de varsta 60-69 sunt ani extreme de productivi pentru istorici, botanisti, inventatori, filozofi si scriitori. Fie este vorba de Goethe care termina Faust la 82 de ani, Michelangelo care termina domul catedralei Sf Petru sau Cervantes care scria Don Quixote la o varsta inaintata, dovezile pt crearea de capodopere dupa varsta de 65 de ani sunt clare.

15. Odata cu varsta vine si intelepciunea

Raspuns: In principiu **Fals** - Intelepciunea este un concept foarte multidimensional si dificil de definit. Relatia dintre varsta si intelepciune nu este inca clara. Este posibil ca intelepciunea sa se manifeste diferit la varste diferite. Persoanele care poseda intelepciune practica introspectia, judecata, cunoasterea de sine si capacitatea de a-si gestiona eficient viata. Folosind aceasta definitie, cercetarile nu au descoperit ca adultii in varsta au performante mai bune decat adultii mai tineri. Cu alte cuvinte, exista persoane atat tinere, cat si in varsta, care poseda intelepciune. Intelepciunea la batranete se bazeaza in principal pe experienta de viata.

16. Majoritatea adultilor in varsta nu au dorinta sau capacitatea de a avea relatii sexuale

Raspuns: **Fals** - Contrar miturilor si stereotipurilor, sexualitatea continua sa fie un aspect important al vietii unui adult in varsta. Oamenii continua sa fie fiinte sexuale si se bucura de relatii sexuale pana la varsta adulta tarzie. Pentru acei adulti in varsta care se confrunta cu probleme fizice care le pot limita exprimarea sexuala, sunt disponibile tratamente. De asemenea, este important sa ne amintim ca sexualitatea nu este doar o functie biologica. Sexualitatea include exprimarea sentimentelor si a sinelui intr-o varietate de moduri intr-o relatie intima si cuprinde multe aspecte de gen.

17. Varsta cronologica este cel mai important determinant al varstei

Raspuns: **Fals** – Persoanele imbatranesc in mod diferit si aspectul cel mai putin important este varsta cronologica. Varsta cronologica este doar numarul de ani care a trecut de la nasterea persoanei. Mai importanta este varsta functionala: cat de bine este capabil in mediul sau social. Cei trei factori care constituie varsta functionala sunt varsta psihologica, varsta sociala si varsta fiziologica/biologica.

18. Atitudinea fata de imbatranire influenteaza putin sau de loc sanatatea

Raspuns: **Fals** – O atitudine negativa legata de imbatranire poate avea un impact serios asupra starii de sanatate si a duratei de viata. Cercetatorii au descoperit ca adultii in varsta care au avut atitudini negative despre imbatranire au trait in medie cu 7,5 ani mai putin decat cei care nu au avut aceste atitudini.

19. Adultii in varsta sunt o povara asupra economiei inclusive asupra sistemelor de sanatate

Raspuns: **Fals** - Persoanele in varsta aduc contributii semnificative la societatile noastre, multe dintre ele fiind nerecunoscute. De exemplu, in intreaga lume adultii in varsta asigura ingrijirea copiilor, intaresc comunitatile si ofera sprijin economic copiilor si nepotilor lor. Un studiu realizat in Marea Britanie a aratat ca contributiile persoanelor in varsta, prin impozitare, cheltuieli si alte activitati valorau cu peste 50 de miliarde dolari mai mult decat banii cheltuiti pentru persoanele in varsta prin pensii, asistenta sociala si sanatate la un loc.

20. Discriminarea pe baza varstei inseamna a avea atitudini negative si a discrimina persoane datorita varstei lor

Raspuns: **Adevarat** - Discriminare bazata pe varsta este reprezentata de stereotipizarea negativa, prejudecatile sau discriminarea impotriva persoanelor bazate pe varsta lor. Poate afecta pe oricine, dar este mai probabil sa afecteze adultii in varsta. Discriminare bazata pe varsta poate influenta in mod serios politicile si serviciile care, la randul lor, au un impact negativ asupra persoanelor in varsta. Intelegerea acestui lucru si combaterea discriminarii bazate pe varsta este un prim pas in a face lumea mai prietenoasa cu varsta inaintata.

21. Pot avea o atitudine discriminatorie bazata pe varstasi sa nu stiu acest lucru Raspuns:

Adevarat - De cele mai multe ori nu suntem constienti de atitudinile noastre negative fata de persoanele in varsta si imbatranire. Cu toate acestea, un sondaj global realizat in 57 de tari a constatat ca 60% dintre oameni considera ca adultii in varsta nu sunt respectati. Atitudinile

negative sunt peste tot. De multe ori, mass-media stereotipizeaza persoanele in varstaca iubitoare dar cu probleme de memorie. De asemenea, spunem adesea oamenilor ca arata mai tineri decat varsta lor, ceea ce este menit ca un compliment - dar presupune faptul ca credem ca imbatranirea este in sine un lucru rau.

22. Putem lupta impotriva discriminarii bazate pe varsta

Raspuns: **Adevarat** - Cu totii ne putem schimba atitudinile in bine si acest lucru este foarte simplu.

Constientizare: punctul de plecare critic este sa recunoastem propriile noastre atitudini si prejudecati cu privire la imbatranire si la varstnici. **Comportamente:** urmariti comportamentele discriminatorii fata de persoanele varstnice din noi si din jurul nostru, combateti-le. **Conexiuni:** creati legaturi cu oameni de toate varstele. O societate echitabila pentru toate varstele necesita colaborare intre generatii.

Modulul 1, exercitiul 3 - Asteptarile pentru femei si barbati in societate

Metoda exercitiului

Brainstorming si activitate de grup

Obiectivele invatarii

- Sa ajutam participantii sa inteleaga diferitele asteptari si cerinte pe care societatea le are de la femei si barbati
- Sa exploreze conceptele de gen si rolurile de gen

Durata de desfasurare : 30-45 min

Materiale necesare

Trei file de hartie de flip chart

Banda de acoperire

Un marker pentru fiecare participant

Pregatirea exercitiului

Puneti trei file de hartie de flipchart pe perete. Alegeti trei dintre urmatoarele situatii in care atat femeile cat si barbati se confrunta cu asteptari: societatea, familia si relatiile. Impartiti fiecare hartie in doua coloane; o coloana ar trebui sa se intituleze barbati iar cealalta femei:

Societatea		Familia		Relatii	
Femei	Barbati	Femei	Barbati	Femei	Barbati

Descrierea exercitiului/instructiuni

Spuneti participantilor ca ar trebui aloce cateva minute pentru a se gandi la ceea ce cred ei ca sunt asteptarile sau cerintele de la femei si barbati in diferitele situatii identificate pe afisele de pe perete. Pentru aceasta se pot plimba sau pot sta jos sa se gandeasca, dar trebuie sa faca aceasta parte a activitatii individual. Odata ce au idei, ar trebui sa le scrie pe bucata de hartie de flip chart relevanta. Dupa finalizarea etapei de brainstorming, impartiti participantii in trei subgrupuri. Fiecare grup ar trebui sa selecteze una dintre foile de flip-chart, sa discute continutul acesteia si sa raporteze scurt rezultatele discutiei lor intregului grup.

Initiati discutia trecand in revista rezultatele muncii de grup. Intrebati participantii despre reactiile lor initiale la rezultate, ce au simtit in legatura cu acestea, daca i-a surprins ceva si daca da, de ce. Continuati discutia folosind intrebarile ghidate de mai jos.

Intrebari pentru discutie

Ce diferente puteti identifica intre asteptarile si cerintele stabilite pentru femei si barbati?

Ce ati dori sa schimbati?

Cum credeti ca pot schimbate?

De unde provin aceste asteptari?

Este posibil ca barbatii si femeile sa indeplineasca aceste asteptari?

Cine promoveaza aceste asteptari?

Care sunt efectele acestor asteptari asupra persoanelor in varsta?

Note pentru formator

Desi aceasta este o activitate clasica de brainstorming si discutii, tema acestei activitati poate fi destul de controversata. Asteptarile pentru diferite sexe sunt o problema de perceptie. Drept urmare, acest exercitiu poate provoca certuri, intrucat ceea ce pentru unii participanti pot fi asteptari perfect rezonabile, pentru altii pot fi asteptari excesive. Perceptia asteptarilor pentru diferite sexe poate fi, de asemenea, legata de aspecte legate de valori si socializare. Si aceste aspecte pot fi discutate.

Source/Reference

Creat pentru curriculumul proiectului SAFE.

Modulul 1: Exercițiul 4 - Mituri si fapte despre violenta impotriva femeilor in varsta

Metoda exercitiului

Activitate individuala, activitate de grup, activitate de tip continuum sau dezbatere

Obiective de invatare

- Imbunatatirea cunostintelor participantilor despre violenta impotriva femeilor in varsta
- Creste nivelului de auto-constientizare al credintelor si atitudinilor legate de violenta impotriva femeilor in varsta

Timp de desfasurare: 30 minute (in functie de metoda si de numarul de afirmatii utilizate de formator)

Materiale necesare

Daca exercitiul este facut ca o activitate individuala sau in grup:

- O copie a listei de afirmatii si un pix pentru fiecare participant
- Daca formatorul foloseste metoda tip continuum:
 - Postere cu "Adevarat" si "Fals" scrise cu litere mari
 - O lista de afirmatii pe un flipchart sau ca prezentare in powerpoint

Pregatirea exercitiului

Daca formatorul utilizeaza metoda tip continuum

- Camera de formare este golita de scaune si mese, astfel incat participantii sa se poata misca intre spatiul dintre posterele "Fals" si "Adevarat", aflate in colturi diferite ale salii.
- Postere cu "Adevarat" si "Fals" cu litere mari
- O lista de afirmatii pe un flipchart sau ca prezentare in powerpoint

Descrierea exercitiului/instructiuni

- Acest exercitiu poate fi utilizat la inceputul trainingului pentru a creste interesul participantilor pentru subiect
- Daca exercitiul este utilizat aplicand metoda activitatii individuale, distribuiti pentru fiecare participant o copie a listei de afirmatii si acordati-le 5- 10 minute pentru completarea formularului. Puteti parcurge afirmatiile in timpul prezentarii.
- Daca exercitiul este utilizat aplicand metoda activitatii de grup, organizati grupuri de 3-4 cursanti. Cereti fiecarui grup sa gaseasca raspunsuri prin intermediul discutiilor. Grupurile au nevoie de 2-4 minute pentru fiecare afirmatie. Cereti unei persoane din fiecare grup sa prezinte raspunsurile.
- Este posibil sa fie necesar sa discutati toate afirmatiile dar puteti alege afirmatiile care se potrivesc cu continutul sesiunii de formare.

Varianta: Dezbateri

Dezbaterea este o discutie pe o tema aparte in care argument contrare sunt prezentate. Dezbaterea incurajeaza participantii sa se distanteze de propriile conceptii si ii invata sa priveasca lucrurile si din alta perspectiva.

- Alegeti cateva afirmatii care sunt centrale prezentarii dvs.
- Impartiti participantii in doua grupuri
- Jumatate din participanti vor apara pozitia Adevarat si cealalta jumatate pozitia Fals. Participantii vor sta fata in fata si trebuie sa isi sustina punctual de vedere. Dezbaterea ii invata pe participanti sa analizeze si sa apere propria pozitie. Ideea nu este sa castige sau sa demonstreze superioritatea unei pozitii fata de cealalta. Dezbaterea ar trebui sa respecte varietatea perspectivelor existente in legatura cu acelasi subiect.

Afirmatiile

		Adevarat	Fals
1	Violenta domestica este comisa impotriva barbatilor si femeilor in varsta in proportii egale		
2	Violenta domestica scade sau dispare odata cu imbatranirea cuplului		
3	Ingrijitorii care comit abuzuri, fac acest lucru deoarece sunt stesati		
4	Dependenta de ingrijire datorata imbatranirii si bolii este cauza violentei		
5	Violenta domestica, in special violenta comisa de partenerul intim, este rara in cazul femeilor varstnice		
6	Majoritatea persoanelor care comit abuzuri impotriva varstnicilor sunt copii		

	adulti		
7	Este foarte dificil sa ajutam victimele in varsta ale abuzului, deoarece ele nu doresc nicio schimbare		
8	Autorii varstnici ai actelor de violenta nu pot fi trasi la raspundere pentru actele de violenta in acelasi fel ca si autorii tineri		
9	Femeile in varsta nu doresc sa vorbeasca despre actele de violenta pe care le-au trait.		
10	Abuzul sexual al femeilor in varsta este rar.		
11	Femeile si barbatii varstnici sunt victime ale discriminarii bazate pe varsta sau pe sex in mod egal		
12	Femeile in varsta nu sunt expuse acelorasi tipuri de violenta ca femeile tinere, si nu sunt abuzate sexual datorita varstei acestora si "asexualitatii"		
13	Femeile in varsta care sunt victimele violentei domestic ezita sa isi paraseasca partenerii deoarece s-au obisnuit cu abuzul		
14	Femeile in varsta pot sa paraseasca un partener abuzator daca doresc		

Surse/referinte

Adaptat din: Center for Research & Education on Violence Against Women & Children (2016) si Knapen (2018)

Module 1, exercitiul 5 - Care este pozitia dvs. In legatura cu drepturile omului?

Metoda exercitiului

Continuum

Obiectivele invatarii

- sa stimuleze discutii despre parerile si sentimentele pe care persoanele le au asupra drepturilor
- sa creasca nivelul de auto-constientizarea al participantilor in privinta drepturilor omului
- sa conteste parerile si opiniile participantilor asupra drepturile omului pentru persoanele varstnice

Materiale necesare

- Postere pe care este scris „De acord” si „Nu sunt de acord ” cu litere mari
- O lista de afirmatii legate de drepturile omului pe flip chart sau ca prezentare PowerPoint

Durata de desfasurare : aproximativ 1 ora

Pregatirea exercitiului

Puneti afisele cu „De acord” si „Nu sunt de acord ” pe pereti opusi ai unei camere mari. Lasati mult spatiu pentru ca membrii grupului sa se poata misca.

Descrierea exercitiului/Instructiuni

1. Prezentați exercitiul spunând că aveți de gând să citiți și să arătați declarații (lista de mai jos) și invitați participanții să ia parte în funcție de cât de mult sunt de acord sau nu sunt de acord cu declarațiile.
2. Spuneți-le că acestea sunt afirmații care tind să inducă sentimente puternice, iar scopul este să ia în considerare propriile păreri și să asculte opiniile altora. Scopul activității nu este acela de a ajunge la un acord.
3. Citiți o afirmație și rugați participanții să stea de-a lungul continuumului, mai aproape de „De acord” sau „Nu sunt de acord”, în funcție de cât de mult sunt de acord sau nu sunt de acord cu aceasta.
4. Când toată lumea este poziționată de-a lungul continuumului, întrebați dacă cineva ar dori să explice de ce stă acolo unde se află.
5. După puțin timp, întrebați dacă cineva vrea să schimbe poziția datorită celor auzite.
6. După ce ați terminat, este posibil să doriți să întrebați participanții cum s-au simțit și să alocați timp pentru a rezolva orice probleme restante. Dacă vreo afirmație este suficient de controversată pentru ca participanții să vrea să continue să vorbească despre aceasta, notați-o și este posibil să reveniți asupra acesteia mai târziu în sesiunea de formare.

Afirmatii legate de drepturile omului (puteti folosi si propriile afirmatii)

- Drepturile omului sunt, în teorie, drepturi, deoarece nu se adevăresc în viața reală.
- Nu este necesar ca persoanele în vârstă să fie informate despre drepturile lor, deoarece este responsabilitatea guvernului să le realizeze.
- Barbatii în vârstă au mai multe drepturi decât femeile în vârstă.
- Drepturile persoanelor în vârstă sunt bine aplicate în (țara dvs.).
- Persoanele în vârstă nu își înțeleg drepturile.
- Drepturile omului nu pot fi realizate din cauza numărului tot mai mare de persoane în vârstă.
- Oamenii nu se pot bucura de drepturile lor decât dacă au suficiența mâncare.
- Nu este nevoie să promovez drepturile persoanelor în vârstă. Aceasta este treaba guvernului.
- Femeile în vârstă se confruntă cu discriminare bazată pe vârstă mai mult decât bărbații în vârstă.
- Drepturile persoanelor în vârstă sunt bine acoperite de instrumentele internaționale existente pentru drepturile omului.

Intrebari pentru discutii

- Cum v-ați așezat pe parcursul exercitiului?
- Alegerea au fost dificile? De ce?
- Pentru ce afirmații au fost ușoare deciziile? Dar dificile?
- De ce a fost așa de dificil să ne punem de acord pe anumite afirmații?
- Există aspecte asupra cărora participanții doresc să petreacă mai mult timp schimbând păreri?

Note pentru formator

Oamenii au deja păreri puternice despre drepturile omului. Acesta este motivul pentru care sunt necesare reguli de bază; respectați opiniile celorlalți, nu sunt permise expresii ostile. Unele opinii sunt susținute cu dovezi mai bune decât altele. Cereți membrilor grupului să reflecte asupra nivelului de încredere al dovezilor prin care au susținut opiniile pe care le-au exprimat. Există domenii în drepturile omului în care punctele de vedere pot fi diferite, chiar și cu dovezi de încredere.

Surse/Referinte

Brander et al. (2016) și Northern Ireland Human Rights Commission (2008)

Modulul 1, exercitiul 6 - Teoriile violentei impotriva persoanelor in varsta

Metoda exercitiului

Activitate de grup bazata pe studii de caz

Obiective de invatare

- Sa imbunatateasca nivelul de intelegere in privinta teoriilor abuzului;
- Sa invete participantii sa analizeze cazuri din perspectiva teoretica;
- Sa invete participantii sa ia decizii bazate pe teorii in cazuri specifice;
- Sa arate participantilor cum teorii diferite pot duce la abordari diferite ale fiecarui caz;
- Sa arate participantilor cum teorii diferite pot duce la strategii de preventie diferite.

Durata de desfasurare : 30 – 40 minute

Materiale necesare:

- Copii ale studiului de caz D-na Ana
- Cel putin doua teorii diferite ale violentei impotriva persoanelor varstnice

Pregatirea exercitiului

Instruiti participantii asupra diferitelor teorii ale violentei impotriva persoanelor in varsta. Aceasta activitate poate fi folosita cu oricare dintre teoriile urmatoare si cu studiul de caz al doamnei Ana: teoria schimbului social, teoria invatarii sociale, teoria stresului ingrijitorului, teoria ecologiei sociale, teoria puterii si controlului (teoria feminista) si cadrul inteligentei generationale.

Cel putin doua teorii ar trebui utilizate pentru a explora solutii diferite.

Descrierea exercitiului/instructiuni

1. Organizati participantii in grupuri mici si distribuiti o teorie per grup
2. Solicitati fiecarui grup sa raspunda la urmatoarele intrebari, folosind perspectiva teoriei primite (acordati un interval de timp pentru aceasta etapa):
 - a. Cum poate fi explicat acest caz din perspective teoriei dvs. ?
 - b. Ce detalii au nevoie de o evaluare mai ampla, din perspectiva teoretica?
 - c. Ce informatii in plus/solutii ofera teoria pentru abordarea acestui caz?
 - d. Ce idei va sugereaza aceasta teorie pentru preventie? (numiti una)
3. Solicitati fiecarui grup sa prezinte raspunsurile identificate intregului grup.
4. Subliniati diferentele dintre teorii si lasati timp pentru discutii

Studiul de caz - Dna Ana

Dna Ana este o vaduva in varsta de 86 de ani care traieste singura intr-o zona rurala izolata. Dupa o fractura de sold in urma unei caderi in curtea ei, a ramas cu unele deficiente motorii, care ii limiteaza in principal capacitatea la a se plimba putin, de a se spala, de a se ridica din si de a se intinde in pat si in scaun. Cand se plimba, se misca lent si o poate face numai cu ajutorul unui cadru. In ciuda limitarilor sale fizice, functiile sale cognitive nu prezinta semne de afectare.

Ana are 2 fiice, una care locuieste in strainatate, dar cealalta, Teresa, care locuieste la cativa kilometri distanta. Ele mentin contactulfrecvent (o data pe saptamana) si de regula Dna Ana imparte saptamanal legumele din curtea ei cu fiica ei. Cand Ana a iesit din spital, fiica ei Teresa a

invitat-o sa locuiasca cu ea si familia ei pentru ca Teresa sa o poata ajuta in activitatile zilnice. Relatia Anei cu ginerele, fiica si cei doi nepoti a fost mereu una buna, deci Ana a acceptat sa se mute. Pentru a isi putea achita facturile medicale, Ana i-a dat fiicei sale, acces la contul ei bancar.

In timpul urmatoarelor saptamani relatia dintre Ana si Teresa s-a deteriorat. Au inceput sa apara tensiuni intre ele si Teresa a declarat de cateva ori ca ajutarea mamei ei este o treaba dificila. Insultele si strigatele Teresei au devenit mai frecvente cand mama ei era in preajma. Mai mult decat atat, cand a examinat scrisorile primite de la banca, Ana a descoperit retrageri frecvente de fonduri pe care nu le-a autorizat. Cand a confruntat-o pe fiica ei, Teresa s-a suparat si a inceput o discutie violenta verbal, a refuzat returnarea cardului Anei. Teresa a afirmat ca ingrijirea Anei este foarte scumpa si Ana este dificil de ajutat si deoarece locuieste impreuna cu Teresa, Ana nu mai are nevoie de bani proprii.

Dupa aceasta discutie, comportamentul Teresei s-a schimbat dramatic, ea refuza sa vorbeasca, sa se uite la sau sa isi atinga mama. Ingrijirea era realizata de ginere si nepoti dar cu niste limite. Ginerile are un serviciu care presupune multe deplasari foarte lungi si nepotii au si activitati scolare. De fiecare data cand Teresa vede ca sotul ei sau copii ei o ajuta pe mama ei, se enerveaza si incepe sa se certe cu ei. Mai mult, Ana a inceput sa observe ca au trecut cateva luni de cand a primit ultimul extras de cont si a inceput sa suspecteze ca fiica ei ii ascunde aceste extrase.

In timpul unei calatorii a ginerelui, deoarece simtea nevoia de asistenta zilnica, Ana si-a infruntat fiica si i-a cerut accesul la contul ei bancar, pentru a putea angaja un serviciu de ingrijire la domiciliu. Aceasta decizie nu a fost pe placul Teresei care a declarat ca ea nu este de acord cu angajarea unui serviciu de ingrijiri la domiciliu in casa ei. Dupa o discutie in contradictoriu a dat-o pe Ana afara din casa si a incuiat usa.

Cand a fost alungata din casa fiicei ei, Dna Ana s-a dus la cel mai apropiat vecin si l-a rugat sa ii cheme un taxi. Ea a cerut soferului de taxi sa o conduca la cel mai apropiat centru pentru persoane varstnice. Acolo directorul a primit-o imediat fara programare. Dupa ce a explicat situatia, directorul a calmat-o si a asigurat-o ca va fi ajutata in toate privintele, incepand prin a ii oferi o camera pentru a ramane la ei chiar din acea zi. Legat de situatia ei financiara un angajat al institutiei a fost cu Ana la banca pentru a schimba datele de acces la cont. De atunci, Dna Ana a ramas in centrul pentru persoane varstnice si este recunoscatoare pentru ajutorul primit in centru. In prezent este multumita cu conditiile de locuit si asistenta din centru. In sfarsit se simte in siguranta.

Note pentru formator

Este important sa aratati participantilor cum explicarea prin diferite teorii a ceea ce s-a intamplat in casa fiicei dnei Ana poate duce la diferite rezolvari ale cazului in practica.

Sursa/Referinte

American Psychological Association (2012)

Modulul 1, Exercițiul 7: Violenta impotriva femeilor tinere si asupra celor in varsta

Metoda exercitiului

Activitate de grup bazata pe studii de caz

Obiectivele invatarii

- Sa inteleaga diferitele situatii ale femeilor tinere si varstnice victime ale violentei domestice

- Sa analizam provocarile cu care se confrunta femeile tinere si varstnice victime ale violentei domestice
- Sa analizam diferite posibile solutii in situatii ale femeilor tinere si varstnice victime ale violentei domestice

Materiale necesare

- Post-it-uri de doua culori diferite. O culoare pentru fiecare caz
- Copii ale studiilor de caz

Durata de desfasurare: 20 min + 20 min pentru discutii

Pregatirea exercitiului

Facilitatorul imprima si distribuie studiile de caz.

Descrierea exercitiului / Instructiuni

1. Cereti participantilor sa scrie pe doua note de post-it (o culoare pt fiecare caz) un scurt rezumat despre principalele observatii legate de cele 2 studii de caz. Puteti indruma participantii ex. Prin intrebari precum urmatoarele:

- Ca profesionist, ce va ingrijoreaza cel mai mult la acest caz?
- Ce ar ajuta situatia: ce actiuni ar trebui intreprinse si de catre cine?

2. Cereti participantilor sa lipeasca post-it-urile pe perete sau pe un flip-chart in asa fel incat notele de aceeasi culoare sunt grupate impreuna.

3. Cereti participantilor sa faca observatii legate de continutul post-it-urilor punand urmatoarele intrebari:

- Exista asemanari intre gandurile generate de cele doua cazuri?
- Exista diferente intre gandurile generate de cele doua cazuri? Si daca da, de ce?
- Exista diferente datorate varstei victimei/abuzatorului? Pe ce baza?
- Din punct de vedere al unui profesionist, exista diferente intre cazuri din punct de vedere al urgentei in a acorda ajutor? Daca da, de ce?

Studiu de caz 1 – Anna, 36 de ani

Primii cativa ani ai casniciei noastre au fost buni. Era visul nostru comun sa avem o familie mare si ne-am intampinat cei trei copii repede unul dupa altul. Cred ca anii cu copii mici de varsta pre-scolara sunt agitati in toate familiile si, desi am suferit din cauza lipsei constante de somn, am gestionat situatia cu ajutorul familiei si al prietenilor.

Dupa ce sotul meu a primit o oferta de munca mai buna, ne-am mutat intr-un oras mai mic, departe de familia si de prietenii mei. Am capatat o ipoteca si o casa mare, frumoasa, dar sotul meu a trebuit sa munceasca mai multe ore si avea probleme in a se relaxa dupa zilele lungi de lucru. Sotul meu a devenit iritabil, irascibil si de multe ori m-a ranit cu cuvintele lui. Parea ca trece printr-o perioada de epuizare sau o depresie, dar refuza sa ceara ajutor sau sa discute cu managerul sau. A inceput sa fie autoritar in privinta banilor si sa fie gelos fara motiv. Ma supraveghea constant, ascultandu-mi convorbirile telefonice si interogand-ma cu intrebari detaliate. Mi-a spus ca prietenii mei ma urasc si ca am fost o povara atat pentru el, cat si pentru propria mea familie care ne-a ajutat foarte mult cu copiii.

Incet, am inceput sa-l cred si sa tai orice contact cu lumea exterioara. Era cel mai usor mod de a evita conflictele. Aveam senzatia ca merg pe gheata subtire in casa, incercand sa tin copiii linistiti si toate lucrurile la locul lor pentru a evita furia sotului meu. M-am simtit atat de rusinata in legatura cu situatia in care ma aflam si am simtit ca eram responsabila pentru suferinta sotului meu. De ce l-am impins sa munceasca atat de mult si sa avem al treilea copil? Daca m-as fi multumit cu mai putin, poate ar fi fost in continuare omul de care m-am indragostit.

In momentele cele mai grele, in special in momentele in care era abuziv din punct de vedere fizic impingandu-ma si plesnindu-ma, am crezut ca trebuie sa plec. Dar el era totul pentru mine. Unde as fi putut pleca fara bani, fara loc de munca si cu cei trei copii? Am vrut sa pastrez aceasta casatorie intacta si sa fac totul sa functioneze, cel putin pentru copii. Nu a fost niciodata violent cu copiii, asa ca am simtit ca nu am dreptul sa-i indepartez de tatal lor.

Studiu de caz 2 – Elsa, 70 de ani

Primii cativa ani dupa pensionare au fost minunati. A fost visul nostru comun, pe parcursul deceniilor agitate petrecute muncind, ca intr-o zi, dupa pensionare, sa cumparam in cele din urma o noua casa mare pentru pensionare, sa calatorim si sa ne bucuram de viata.

Am gasit o casa frumoasa, cu gradina, intr-un mic oras. A fost cam departe de locul unde locuiau copiii si prietenii nostri, dar spatiul si pacea pe care am obtinut-o pentru pretul platit pareau o afacere minunata. Am profitat de timpul liber si am fost ocupati cu hobby-urile si calatoriile noastre. Cu toate acestea, cativa ani mai tarziu sotul meu a devenit foarte iritabil, irascibil si de multe ori m-a ranit cu cuvintele lui. Era o schimbare treptata, dar vizibila in viata de zi cu zi pe care o aveam. A inceput sa fie autoritar in privinta banilor si sa fie gelos fara motiv. Ma supravegheea constant, ascultandu-mi convorbirile telefonice si punandu-mi intrebari. Mi-a spus ca prietenii mei ma urasc si ca, pentru ca sunt o femeie care imbatraneste, sunt o povara pentru copii mei.

Memoria lui a inceput sa nu mai faca fata in situatiile de zi cu zi, dar se infuria si mai tare daca vorbeam despre asta. Simteam ca merg pe gheata subtire in casa, incercand sa ii usurez viata sotului meu. A fost mai usor sa tai contactele cu lumea exterioara pentru a evita conflictele din cauza geloziei sale. N-am vrut sa-i deranjez pe copiii nostri cu situatia noastra deoarece erau ocupati cu copiii lor. M-am simtit atat de dezamagita de cum s-au dovedit a fi atat de mult asteptatii nostri ani de pensionare si de rusinata atat pentru comportamentul sotului meu, cat si pentru al meu - poate ca daca nu l-as fi impins sa lucreze atat de mult in ultimele decenii pentru a obtine o pensie buna ar fi inca el insusi. Am simtit ca am esuat nu doar cu sotul meu, ci si cu copiii si nepotii nostri al caror tata si bunic fusese afectat.

In momentele cele mai intunecate, in special in momentele in care era abuziv fizic, am crezut ca trebuie sa plec. Dar el era totul pentru mine. Promisesem sa ii fiu alaturi pana cand moartea ne va desparti, la bine si la greu. Nu am vrut sa raman singura la aceasta varsta si m-am simtit responsabila pentru ingrijirea sotului meu. Dar din moment ce a refuzat cu violenta orice ajutor, nu puteam decat sa suport situatia si sa incerc sa nu-l supar. M-am simtit atat de neajutorata si singura, dar am incercat sa fac tot posibilul sa nu ingrijorez pe nimeni, sa imi respect sotul si vointa sa.

Intrebari pentru discutie

- Considerati ca varsta este un factor in evaluarea nevoilor clientilor nostrii si in urgenta cazurilor? Dar genul?
- A fost mai usor sa empatizati cu unul dintre cazuri? De ce?
- Credeti ca varsta dvs. actuala afecteaza sentimentele dvs. in privinta celor doua studii de caz? Daca ati fi mai tanar sau mai in varsta credeti ca ati fi facut observatii diferite?

Note pentru formator

Stabiliti regulile de baza pt discutie: respectati parerile celorlalti. Persoanele pot avea credinte bazate pe stereotipuri pe care nu le constientizeaza. Este important sa recunoastem astfel de opinii in mod critic dar cu respect. Luati de asemenea in considerare faptul ca participantii pot sa fi avut experiente similare cu cele descrise de studiile de caz. Prin urmare orice forma de invinovatire a victimelor pe parcursul discutarii cazurilor trebuie evitate.

Sursa / Referinte

Elaborat pentru curriculum proiectului SAFE

Exercitii pentru Modulul 2 - Lucrul cu supravietuitori in varsta

Modulul 2, Exercițiul 8 - Tulburarea post traumatica de stres si interactiunea dintre victima si profesionist

Metoda exercitiului

Activitate de grup bazat pe un studiu de caz

Obiectivele invatarii

- Ajutarea participantilor sa inteleaga cum influenteaza tulburarea post-traumatica de stres (TPTS) interactiunea dintre o victima si un profesionist
- Constientizarea propriilor erori de interpretare, ca profesionist, bazate pe modul in care victima vorbeste sau se comporta

Durata de desfasurare : 30 minute

Materiale necesare

Intrebari pentru gandire scrise pe hartie sau slide-uri powerpoint

Pregatirea exercitiului

Impartiti participantii in grupuri de 4-5 persoane.

Descrierea exercitiului /instructiuni

Inainte de exercitiu, parcurgeti prezentarea despre tulburarea post-traumatica de stres (TPTS) cauzata de violenta pe termen lung si despre modul in care TPTS influenteaza emotiile si comportamentul victimei.

Distribuiti intrebarile fie in format de hartie fie afisati-le ca slide-uri powerpoint.

Cereti participantilor dupa discutii sa impartaseasca raspunsurile lor cu intregul grup.

Studiu de caz - Lisa

Lisa in varsta de 72 de ani a fost trimisa de la un adapost la un centru de sanatate pentru a fi vazuta de un medic. A fugit de acasa in urma cu doua zile deoarece sotul ei a batut-o rau. Lisa spune ca un lucrator de la adapost vrea ca ea sa obtina un certificat medical pentru ranile si vanataile suferite. Lisa mai fusese intr-un adapost anterior in situatii similare. Doctorul asculta povestea Lisei. Lisa este tacuta si pare sa fie rusinata de situatie. Doctorul examineaza si masoara cu atentie toate leziunile si observa ca Lisa prezinta leziuni mai vechi pe corp. Doctorul documenteaza toate cele constatate in documentele medicale. Ulterior doctorul o trimite la asistenta pentru a ii fi fotografiate leziunile.

Dupa fotografiere, asistenta a spus ca Lisa ar trebui sa raporteze atacurile politiei. Asistenta ii reaminteste Lisei despre evenimentele anterioare. De data aceasta a fost mai rau decat celelalte

dati, dar Lisa nu este pregatita sa raporteze politiei. Ultima data a facut-o acest lucru nu a facut decat sa inrauteasca relatia cu sotul sau. De asemenea, politia ezita in privinta ajutorului pe care il poate da la aceasta varsta. Lisa si sotul sau au fost casatoriti peste 50 de ani si lucrurile s-au rezolvat intotdeauna, chiar si dupa violenta fizica. A discutat cu sotul de mai multe ori la telefon. Sotul a promis ca nu va mai folosi niciodata violenta. El spune ca familia este importanta pentru el si are nevoie de Lisa intrucat sanatatea lui nu mai este buna. Lisa simte mila si compasiune fata de sotul ei dupa o casatorie atat de lunga. "Poate ca violenta se va opri cand starea de sanatate a sotului meu se va agrava", a spus Lisa si decide sa se intoarca acasa. Asistenta s-a simtit dezamagita de decizia Lisei si a incearcat sa ii schimbe decizia fara rezultat insa. Ea a ajuns la concluzia ca Lisa este prea pasiva si neputincioasa sa schimbe situatia.

Intrebări pentru discuții:

- Daca ati fi asistenta care discuta cu Lisa cum ati reactiona la decizia ei si la presupunerea ca violenta poate inceta?
- Credeti ca Lisa are simptome de TPTS, si daca da, de ce tip?
- Ganditi-va in grup cum ar putea afecta trauma psihologica cauzata de violenta interactiunea intre profesionist si o femeie varstnica?
- Cum poate influenta trauma psihologica atitudinile si comportamentul victimei fata de profesionist?
- Ce tipuri de erori de interpretare poate face profesionistul in privinta victimei bazate pe modul in care victima vorbeste, se comporta sau bazat pe aspectul sau exterior?

Note pentru formator

Incurajati discutiile si colaborarea intre participantii fiecarui grup. Toti participantii trebuie sa invete din cunostintele si experientele celorlalti. Cereti participantilor sa se gandeasca la si si impartaseasca cu ceilalti participantii cele mai importante informatii pe care le-au aflat din discutii.

Sursa / Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE

Modulul2, Exercițiul 9 - Analiza situatiei ingrijirii in familie

Method of the exercise

Analiza SWOT a unui studiu de caz, activitate in grup

Obiectivele invatarii

- sa invete sa recunoasca riscurile si amenintarile legate de violenta in viata femeilor in varsta
- sa inveti cum sa lucreze cu femei in varsta abuzate pe baza unei abordari bazate pe imputernicire (recunoasterea si incurajarea punctelor forte ale femeii in varsta)
- cresterea capacitatii profesionale de a lucra cu femei in varsta victime si supravietuitoare ale violentei

Materiale necesare

- Prezentare PowerPoint si/sau studii de caz printate, intrebari si structura SWOT
- Hartie si pixuri

Durata de desfasurare : 45 minute pentru exercitiu + 15 min pt discutii

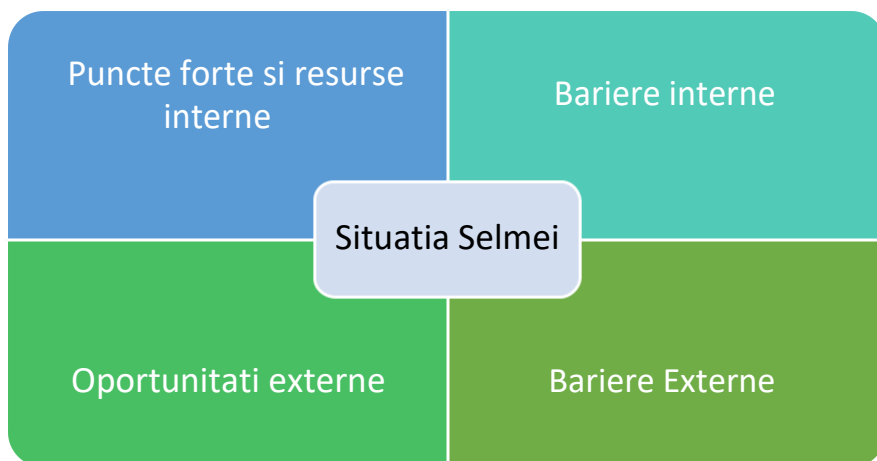
Pregatirea exercitiului

Pregatiti o prezentare PowerPoint cu povestea lui Selma, precum si cu cadrul de analiza SWOT (ambele materiale de mai jos) care vor fi prezentate participantilor. Puneti o hartie pe perete / o tabla gata pregatita pt a inregistra ideile participantilor prezenti. De asemenea, puteti tipari studiul de caz, intrebarile si cadrul de analiza SWOT in cazul in care doriti sa impartiti participantii in grupuri mai mici. Fiecare grup ar trebui sa aiba toate materialele necesare. Furnizati grupurilor cu pixuri si hartie pentru a nota raspunsurile lor.

Descrierea exercitiului/Instructiuni

Analiza SWOT este o tehnica de analiza strategica folosita pentru a ajuta o persoana sau o organizatie sa identifice punctele forte, punctele slabe, oportunitatile si amenintarile legate de un rezultat dezirabil. Analiza SWOT este adesea folosita la inceputul sau ca parte a unui proces de planificare strategica:

- Puncte forte: capacitati interne si resurse care sustin un rezultat pozitiv in situatia Selmei
- Puncte slabe: factori interni si bariere care lucreaza impotriva unui rezultat pozitiv in situatia Selmei
- Oportunitati: factori externi care ar sustine un rezultat pozitiv in situatia Selmei
- Amenintari: factori externi si bariere care ar putea pune in pericol un rezultat pozitiv in situatia Selmei

- Ideea acestui exercitiu este de a discuta studiul de caz furnizat (mai jos) in grup sau grupuri mici, folosind analiza SWOT. Discutati in grup ghidati de urmatoarele intrebari:
 - Care este rezultatul de dorit in situatia Selmei?
 - Care sunt capacitatile si resursele interne din situatia Selmei care sustin un rezultat pozitiv?
 - Care sunt factorii si barierele interne care pun in pericol rezultatul pozitiv?
 - Care sunt factorii externi care ar sustine rezultatul pozitiv in situatia Selmei?
 - Care sunt factorii si barierele externe care ar putea pune in pericol rezultatul pozitiv?
 - Ce alternative sunt disponibile in acest caz?
 - Ce ati recomanda - si de ce?

Studiu de caz

Selma este o femeie de 60 de ani care este ingrijitoarea sotului ei. Sotul ei are 63 de ani, este paralizat si are o tulburare de vorbire (afazie). Este inalt si a avea grija de el este greu din punct de

vedere fizic. Selma are grija si de propriii parinti si uneori incearca sa-si ajute nepotii. Fiica ei locuieste in apropiere, dar este ocupata cu munca si familia.

Cea mai grava problema pe care o are Selma este comportamentul sotului ei: el o hartuieste sexual in mod constant. Intotdeauna o bruscheaza pe sotia sa cand il ajuta sa faca baie sau sa se hraneasca si incearca sa-i stranga sanii sau sa puna mana sotiei sale pe organele sale genitale. Selma este nelinistita si se simte rusinata. Deci, nu vorbeste niciodata despre comportamentul sotului sau fata de nimeni.

Selma simte ca nu mai este capabila sa aiba grija de sotul ei. Vorbeste cu un medic de familie despre povara ei si vrea sa-si duca sotul intr-o institutie de ingrijire. Medicul o informeaza ca nu exista suficiente motive medicale pentru asta si o trimite la un asistent social. Discutand cu medicul de familie si asistentul sociala Selma considera ca nu este luata in serios. Simte ca ii este criticata reticenta de a avea grija de sotul ei acasa. Nu indrazneste sa povesteasca despre hartuirea sexuala pe care o traieste. Ea crede ca profesionistii ar stigmatiza-o ca mincinoasa.

Intrebari pentru discutie

- Cum vi s-a parut exercitiul: usor / dificil, de ce?
- Considerati ca analiza SWOT este un instrument util in viata profesionala atunci cand evaluati cazul unui client? De ce/de ce nu?
- Sunteti la curent cu instrumente suplimentare care ar putea ajuta la evaluarea situatiei unui client? Va rog impartasiti.

Note pentru formator

SWOT este un acronim care reprezinta punctele forte, slabe, oportunitatile si amenintarile. O analiza SWOT este un instrument sau o tehnica care poate fi utilizat in afaceri, proiectare sau situatii personale pentru a evalua un proiect sau o companie si pentru a crea obiective si strategii constructive.

Sursa/ Referinte

Gürel si Tat (2017)

Studiul de caz a fost creat pentru curricula proiectului SAFE.

Modulul 2, Exercițiul 10 - Evaluarea riscurilor

Metoda exercitiului

Activitate de grup

Obiectivele invatarii

- sa invete sa recunoasca factorii de risc ai continuarii violentei
- sa poata face evaluarea riscurilor
- sa identifice cele mai bune practici de prevenire a violentei ulterioare

Durata de desfasurare: 30 – 40 minute

Materiale necesare

Copii ale studiului de caz si intrebari de gandire

Pregatirea exercitiului

Inainte de a face exercitiul faceti prezentarea legata de factorii de risc pentru continuarea violentei.

Descrierea exercitiului/instructiuni

Impartiti participantii in grupuri de 4-5 membri.

Distribuiti formularul de studiu de caz participantilor.

Cereti-le sa discute si sa se gandeasca la urmatoarele intrebari in grupuri:

1. Crezi ca sotul va continua sa foloseasca violenta impotriva sotiei sale? A. Nu, avand in vedere dovezile bazate pe studiul de caz.

B. Da, avand in vedere dovezile bazate pe studiul de caz.

Grupul ar trebui sa ajunga la un acord cu privire la continuarea violentei si sa gaseasca argumente cu care sa isi sustina evaluarea.

2. Gandindu-ne la cele mai bune practici ale fiecarui profesionist implicat in situatia familiei (sau neimplicat), cine ar trebui acestia sa organizeze ajutorul pentru familie?

Medicul

Politia

Un alt profesionist, cine?

Participantii sunt rugati de catre formator sa scrie rezultatele muncii lor de grup pe o foaie de hartie de flip-chart si sa le prezinte intregului grup.

Intrebari pentru discutie

- Cum ati ajuns la un acord cu privire la continuarea violentei, a fost dificil?
- Varsta sotului a influentat evaluarea riscului de continuare a violentei?

Studiu de caz: Cuplu in varsta in camera de garda

Un vecin care a auzit o cearta zgomotoasa a unui cuplu a contactat politia pentru a face o vizita la domiciliu. Politia a calmat situatia, dar a observat o taietura pe fruntea sotiei. Politia a dus-o pe sotia de 68 de ani la camera de garda. Sotul in varsta de 70 de ani a vrut sa ii fie alaturi pentru a fi sigur ca sotia lui va fi bine ingrijita si va reveni in curand acasa.

In camera de garda sotia i-a spus medicului ca, in timpul discutiei, si-a pierdut echilibrul si s-a lovit cu spranceana de coltul mesei de bucatarie. Sotul a explicat ca sotia are probleme de echilibru de mult timp. El a mai spus ca sotia lui are probleme cu memoria.

In timpul examinarii medicale, un medic a observat ca sotia are incheietura mainii umflata. Sotul a explicat ca a cazut pe incheietura mainii. In timpul examinarii sotia a fost tacuta si l-a lasat pe sotul ei sa vorbeasca. Parea obosita si epuizata. A cerut somnifere pentru ca are probleme de somn de ceva vreme. Dupa examinarea medicala, cuplul a vrut sa se intoarca imediat acasa, deoarece trebuiau sa plimbe cainele.

Note pentru formator

Este important sa discutati factorul legat de varsta: este un faptas in varsta mai putin periculos decat unul tanar?

Surse/Referinta

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE

Modulul 2, Exercițiul 11- Primul ajutor psihologic (PAP)

Metoda exercitiului

Joc de rol

Obiectivele invatarii

- Sa evalueze impactul psihologic al traumei
- Sa exploreze interventiile de tip prim ajutor psihologic folosite inca de la receptia unei camere de garda

Durata de desfasurare: aproximativ 30 minute

Materiale necesare

- 2 voluntari; unul joaca rolul femeii in varsta de 87 de ani, iar celalalt joaca rolul unei infirmiere
- fise de rol pentru femeia in varsta si asistenta
- 2 scaune
- hartie si pixuri pentru participanti

Pregatirea exercitiului

Pregatiti scena pt jocul de rol cu doua scaune. Asigurati-va ca participantii pot vedea si auzi actorii.

Descrierea exercitiului /instructiuni

Spuneti publicului scenariul si cereti voluntari pentru rolurile unei femei mai in varsta si ale unei asistente. Puteti avea scenariul descris in format de hartie sau sub forma de prezentare PowerPoint.

Dati actorilor fisele de rol si dati-le timp sa le citeasca.

Rugati actorii sa vorbeasca cu voce tare.

Publicul va fi observatorul. Rugati audienta sa scrie observatiile si intrebarile care rezulta din interactiunea dintre pacient si asistenta, cum ar fi:

- modul in care asistenta raspunde la explicatia ranirii
- modul in care asistenta raspunde la explicatia femeii in varsta care se grabeste
- provocarile cu care se confrunta asistenta in rolul sau
- care sunt principalele aspecte ale PAP pe care le poate recunoaste publicul (siguranta, demnitate si drepturi)

Important: subliniati regulile jocului de rol: siguranta, respect si confidentialitate. Actorii nu vor fi evaluati din punctul de vedere al cat de bine isi joaca rolurile.

Intrebari pentru discutie

- **Cu asistenta:**
 - cum te-ai simtit in timp ce intervieveai femeia in varsta?
 - cum ti-ar fi placut sa raspunzi la explicatiile ei?
 - ce a fost dificil / usor? Provocari cu care te-ai confruntat?
- **cu femeia in varsta:**
 - cum te-a facut sa te simti raspunsul asistentei?
 - ce a fost de ajutor si nu a fost de ajutor in raspunsul sau?
- **cu publicul:**
 - ce puncte principale ale PAP a recunoscut publicul?
 - cu ce provocari s-a confruntat asistenta in rolul sau

Note pentru formator

Este important sa expuneti regulile jocului de rol inainte ca scenariul sa fie jucat. Evitati orice critica din partea publicului, de ex. cum a raspuns / ar fi trebuit sa raspunda asistenta. Tot feedback-ul trebuie sa fie respectuos si constructiv.

Scenariu

O femeie de 87 de ani cu o tăietură sangerandă în colțul ochiului ajunge în camera de gardă. Vine singură spunând că ar trebui să vadă curând un medic pentru că și-a lăsat sotul în vârstă singur acasă. Femeia spune că este îngrijitoarea sotului ei, care are simptome de demență și devine nervos și paranoic dacă este plecată prea mult timp. Ea explică că gândurile paranoice îl fac pe sotul ei agresiv. Prin urmare, sotul ei nu poate fi lăsat singur multe ore.

O asistentă interviuează femeia mai în vârstă înainte de consultarea unui medic. Asistentă întreabă cum a s-a rănit. Femeia spune că și-a pierdut echilibrul și a căzut, lovindu-și capul de colțul mesei. Ea explică că are probleme cu echilibrul deja de multă vreme. Asistentă, însă, acordă atenție aspectului ei: femeia în vârstă pare epuizată și agitată și oftează des. Femeia în vârstă spune că are nevoie ca medicul să îi prescrie pastile de somn pentru insomnie. Vrea să se întoarcă repede acasă.

Fise de rol:

Fisa de rol a unei femei mai în vârstă: ajunge în camera de gardă, are o tăietură sangerandă în colțul ochiului, este tăcută și speriată și folosește doar câteva cuvinte pentru a descrie ce s-a întâmplat; vrea să plece repede acasă. Întâi se întâlnește cu o asistentă și se așează cerând să vadă un medic cât mai curând posibil. Ea spune că este îngrijitoarea sotului ei care are simptome de demență și poate deveni nervos și paranoic dacă este plecată prea mult timp.

Fisa de rol a unei asistente medicale: asistentă medicală înregistrează detaliile personale ale femeii în vârstă și evaluează prin discuție situația și nevoile sale de îngrijire înainte ca pacienta să vadă medicul. Asistentă înțelege că pacienta a trecut printr-o experiență înspăimântătoare. Ea vrea să folosească punctele principale ale PAP: siguranță, demnitate și drepturi:

Siguranță:

- oferirea de îngrijire fizică, siguranță și ajutor organizat eficient
- evaluarea nevoilor practice de bază

Demnitate:

- arătarea de înțelegere pentru reacțiile de șoc care pot provoca de ex. rușine, vină
- ascultare activă; oportunitate de a vorbi fără a o forța să vorbească
- nu se vorbește despre sentimente profunde aparute ca urmare a evenimentului traumatic sau de detaliile experienței traumatice

Drepturi:

- asigurându-o că are dreptul să primească ajutor ca îngrijitor de familie
- evaluarea riscului și protejarea împotriva vatamarilor ulterioare

Sursa/Referințe

Scenariul și jocul de rol au fost elaborate pentru curriculum-ul proiectului SAFE.

Modulul 2, Exercițiul 12: Discuția în siguranță atunci când se suspectează abuzul

Metoda exercitiului

Joc de rol

Obiectivele învățării

- Să poată crea un mediu sigur de discuție despre violență
- Să învețe cum să stabilească o relație de încredere cu clienții

Durata de desfășurare: 40 minute

Materiale necesare

- 3 voluntari; unul joaca rolul Hildei, in varsta de 79 de ani, celalalt joaca rolul fiului, iar al treilea rolul asistentei sociale
- scenariu descris pe hartie sau sub forma de prezentare PowerPoint
- 3 scaune
- hartie si pixuri pentru public

Pregatirea exercitiului

Pregatiti scena pentru joc de rol cu trei scaune si o masa. Asigurati-va ca publicul vede si aude actorii.

Descrierea exercitiului / instructiuni

Spuneti publicului scenariul si cereti voluntari pentru cele trei roluri. Puteti avea scenariul scris pe hartie sau o prezentare PowerPoint.

Oferiti scenariului scris actorilor si lasati-i sa il citeasca.

Rugati actorii sa vorbeasca cu voce tare.

Publicul va fi observatorul. Rugati publicul sa scrie observatiile si intrebarile care apar din interactiunea dintre Hilda, fiul si asistentul social, cum ar fi:

- modul in care asistentul social raspunde la solicitarea fiului
- modul in care asistentul social incearca sa rezolve situatia si sa creeze un mediu sigur pentru discutii
- provocari cu care se confrunta asistentul social in rolul sau
- care sunt principalele aspecte ale discutiei sigure pe care audienta le poate recunoaste (vezi Principiile discutiei sigure)

Important: subliniati regulile jocului de rol: siguranta, respect si confidentialitate. Actorii nu vor fi evaluati bazat pe cat de bine isi joaca rolurile. Sensul exercitiului este de a discuta posibilitatile de creare a unui mediu sigur de discutie.

Intrebari pentru discutie

- Cum ai fi rezolvat situatia pentru ca Hildei sa i se ofere un spatiu sigur pentru a vorbi? Cum sa se raspunda fiului lui Hilda? Asistentul social ar trebui sa incerce sa castige increderea fiului? Daca da, cum?
- Cum ati fi inceput discutia cu Hilda?
- Situatia s-a derulat conform principiilor unei discutii sigure?
- Ce fel de provocari a inclus situatia pentru o Hilda?
o asistentul social?
o fiu?

Note pentru formator

Este important sa expuneti regulile jocului de rol inainte ca scenariul sa fie redat. Evitati eventualele critici din partea publicului, de ex. modul in care asistentul social a raspuns / ar fi trebuit sa raspunda. Tot feedback-ul trebuie sa fie respectuos si constructiv.

Scenariu

Un asistent social vine intr-o vizita la domiciliu pentru a evalua nevoile de ingrijire ale Hildei, in varsta de 79 de ani. Asistentul social a primit o solicitare in acest sens de la fiica Hildei, care a crezut ca siguranta Hildei este pusa in pericol. Se dovedeste ca si fiul adult al Hildei traieste cu Hilda. Fiul a fost nevoit sa se mute in casa Hildei cu ani in urma dupa divort. Fiul nu are un loc de munca permanent, de aceea ii lipsesc mereu bani si ii cere mamei sale sa-si plateasca cheltuielile. Situatia il face pe fiu nervos si de multe ori devine

abuziv verbal daca Hilda nu-i da bani.

Cand ajunge asistentul social, Hilda si fiul ei stau in jurul mesei din bucatarie. Fiul pare incordat si Hilda nelinistita. Asistentul social explica motivul vizitei. Fiul se enerveaza si cere sa stie cine i-a spus asistentului social ca Hilda are nevoie de o evaluare pentru a ingrijirii - potrivit lui, Hilda este capabila sa aiba grija de propriile nevoi si nu are nevoie de ajutor extern. Asistenta sociala explica - trebuie sa faca evaluarea oricum, deoarece este datoria ei si ii cere fiului sa iasa din camera pentru a le oferi intimitate. Fiul se intoarce catre mama sa si ii spune ca vrea sa faca parte din evaluare. Hilda da din cap in semn de acceptare, in timp parand in suferinta.

Continuati jocul de rol intr-un mod care respecta principiile unei discutii sigure.

Principiile unei discutii sigure, cand se suspecteaza un abuz:

- Vorbiti separat cu clientul si ingrijitorul / ruda
- Creati un mediu sigur pentru discutii
- Stabiliti o relatie de incredere bazata pe respect reciproc
- Folositi cuvinte blande si lipsite de judecata pentru a ajuta persoana sa se linisteasca

Sursa/Referinte

Scenariul si jocul de rol au fost elaborate pentru curriculum-ul proiectului SAFE.

Exercitii pentru Modulul 3 – Proceduri practice

Modulul 3, exercitiul 13 – Identificarea partilor interesate

Metoda exercitiului

Activitate de grup

Obiectivele invatarii

- sa mapam partile interesate potential implicate in colaborarea multi-agentie
- sa avem o viziune clara asupra rolurilor si activitatilor desfasurate de alte organizatii participante la formare

Durata de desfasurare: pana la 60 minute

Materiale necesare

- Post-it-uri roz, albe, albastre si verzi
- O tabla sau o foaie mare de hartie
- markere (pixurile nu se pot citi cu usurinta).

Pregatirea exercitiului

1. Facilitatorul explica ca obiectivul acestui exercitiu este acela de a identifica ceea cum poate contribui fiecare organizatie reprezentata in grup la scopul de a sprijini femeile in varsta victime ale violentei domestice la nivel local.

2. Pe o foaie mare de hartie sau o tabla el creeaza urmatorul tabel:

PREVENTIE - CONSTIENTIZARE <i>Identificati factori de risc, semne si semnale de alarma ale violentei</i>	INTERVENTIE <i>Elaborarea unui plan de siguranta</i>	SPRIJINUL VICTIMEI- <i>Lucrul cu un supravietuitor varstnic(trauma – PAP)</i>
--	--	---

--	--	--

3. Fiecarui participant i se ofera 3 post-uri de culori diferite (roz - albastru - verde) si li se cere sa scrie numele organizatiei / serviciului din care fac parte daca considera ca acesta poate contribui la unul dintre obiectivele mentionate mai sus. De exemplu, daca organizatia „ABC” ofera servicii care pot sustine interventiile, reprezentantul va scrie „ABC” pe post-it albastru si apoi il va lipi pe coloana din mijloc desenata.

Nota: aceeași organizatie poate contribui la mai multe obiective. In acest caz, vor completa mai multe post-uri de diferite culori.

Descrierea exercitiului / instructiuni

Impartiti participantii in 3 grupuri, in functie de culoarea postit-urilor lor (deci, daca o organizatie a scris o postare roz, ea va participa la grupul nr. 1).

Nota: in cazul in care o organizatie apartine mai multor categorii, dar este reprezentata de un singur participant, el poate alege ce grup sa participe.

Cereti fiecarui grup mic sa:

- Descrie in detaliu contributia pe care fiecare organizatie crede ca o poate oferi: • Ce fel de servicii ofera / rolul pe care il joaca?
 - Care sunt abilitatile lor?
 - Ce fel de clienti intalnesc (de exemplu: femei in varsta in timpul ingrijirii la domiciliu, in comunitate, in ingrijire rezidentiala ...)?
- Discute in grupul mic daca cred ca pot acoperi intregul proces de servicii sau daca lipsesc abilitati / organizatii. De exemplu:
 - Este acest grup capabil sa acopere toate situatiile (ingrijire la domiciliu, in comunitate, rezidentiala)?
 - Are acest grup abilitati pentru a oferi sprijin pentru toate tipurile posibile de abuz?
- Ori de cate ori gasesc o lipsa, ar trebui sa discute si sa o noteze **pe un post-it alb**, cu detalii despre ce tip de alte organizatii / profiluri profesionale ar trebui sa implice pentru a acoperi intregul proces.
- Cereti-le sa fie cat mai clari si practici cu putinta (de exemplu, daca toti lucreaza in aceeași zona geografica, ar putea numi exact ce tip de organizatii cred ca ar putea fi implicate)
- Cereti fiecarui grup sa lipeasca postarea alba pe tabla si sa rezume rezultatele discutiei celorlalti participanti.
- Incurajati alti participanti sa comenteze si sa sugereze orice poate lipsi.

Intrebari pentru discutie

- La sfarsitul acestui proces, veti fi cartografiat partile interesate si identificat cine ar putea / ar trebui sa fie implicat pentru a imbunatati rețeaua
- Au gasit servicii lipsa pentru persoanele in varsta abuzate in zona lor?
- Ce s-ar putea face pentru a umple golurile identificate?

Sursa/Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE.

Modulul 3, exercitiul 14 - Cunoasterea altor organizatii si elaborarea unei liste de contacte utile

Metoda exercitiului

Activitate cu intregul grup de participanti/ lucrul in perechi

Obiectivele invatarii

- Sa elaboram o lista de contacte utile ca rezultat al formarii

Durata de desfasurare: pana la 40 minute

Materiale necesare

- pixuri
- hartii roz, albastre si verzi

Pregatirea exercitiu

- printati fise de hartie cu titlurile si textele din urmatoarele exemple:

**PREVENTIE -
CONSTIENTIZA
RE**
*Identificati factori
de risc, semne si
semnale de
alarma ale
violentei*

INTERVENTIE
*Elaborarea unui
plan de siguranta*

**SPRIJINUL
VICTIMEI-**
*Lucrul cu un
supravietuitor
varstnic (trauma
– PAP)*

Descrierea exercitiului / instructiuni

Furnizati fiecarui membru al grupului formularul pentru a descrie organizatia / serviciul lor in functie de tipul de serviciu pe care il ofera (roz / identificare - albastru / interventie - verde / care lucreaza cu victimele).

Lasati-le 5-10 minute sa o completeze. Cereti participantilor sa fie foarte practici in descrierea a ceea ce fac.

Lipiti toate formularele completate pe perete si lasati 10 minute grupul sa se uite la ele.

Cereti fiecarui participant sa aleaga un serviciu / organizatie cu care ar putea lucra si lasatii 10 minute sa faca pereche cu organizatia aleasa si sa se prezinte.

Intrebari pentru discutie

- Ati aflat despre servicii noi pe care nu le cunosteati?
- Exista ceva care nu va este clar / despre care doriti mai multe informatii?

Note pentru formator

La sfarsitul exercitiului puteti colecta formularele si puteti face din ele copii pe hartie sau in format electronic. Copiile pot fi distribuite participantilor, astfel incat acestia sa aiba o lista de contacte la indemana pentru a lua legatura cu acestea ori de cate ori este nevoie.

Sursa/Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul SAFE.

Modulul 3, exercitiul 15 - Planificare pentru siguranta – povestea Saarei

Metoda exercitiului

Joc de rol in grupuri mici bazat pe studiu de caz

Obiectivele invatarii

- Sa invete sa identifice factorii de risc si sa evalueze riscul de recidiva
- Sa inteleaga ce inseamna protejarea si cum sa faca planificarea pt siguranta

Durata de desfasurare: 40 minute pentru exercitiu + 20 minute pentru discutii

Materiale necesare

- Prezentare PowerPoint cu povestea Saarei sau
- Povestea Saarei pe hartie
- Formular cu intrebarile de interviu si planul pentru siguranta ale Saarei imprimate
- Pixuri

Pregatirea exercitiului

Pregatiti o pagina de prezentare PowerPoint cu povestea Saarei pe care o veti prezenta participantilor. Puteti de asemenea sa imprimati studiul de caz, intrebarile legate de evaluarea riscului si planul de siguranta, in cazul in care doriti sa impartiti participantii in grupuri mai mici. Fiecare grup trebuie sa aiba materialele necesare.

Description of the exercise/instructions

Puneti la dispozitia grupurilor pixuri si hartie pentru a consemna raspunsurile acestora. **(fara solutie).**

Descrierea exercitiului /instructiuni

Cititi / aratati studiul de caz (Povestea Saarei) de mai jos participantilor. In functie de dimensiunea grupului, grupuri mai mici pot fi necesare pentru a lucra pe studiul de caz.

Cereti participantilor sa o intervieveze pe Saara si sa elaboreze un plan de siguranta cu ea.

Fiecare grup ar trebui sa aleaga o persoana care sa joace rolul Saarei si o persoana care sa joace rolul profesionistului care o ajuta pe Saara sa schiteze un plan de siguranta. Raspunsurile la intrebarile din formularul utilizat pentru planificarea pentru siguranta sunt discutate cu Saara si notate in formular.

Parcurgeti toate intrebarile cu participantii si cereti-le opinia.

Interviul si planul de siguranta al Saarei

Saarei i se inmaneaza un formular pentru planificarea pentru siguranta care include intrebari detaliate despre situatia ei de acasa. Raspunsurile la aceste intrebari sunt discutate cu Saara si notate in formular:

Intrebare	Raspuns
De e tip de situatii se leaga violenta sau amenintarile care au avut loc?	(De abuzul de substante al fiului meu si de lipsa de bani pe care aceasta o creaza).
Ce tip de violenta sau abuz a folosit agresorul anterior?	(Fiul meu m-a lovit cu pumnul in diferite parti ale corpului meu. De asemenea m-a impins).

Are agresorul antecedente penale sau cazier?	(Fiul meu a fost amendat pentru agresiune fizica asupra fostei sotii. A primit un ordin de restrictie de a nu contacta fostii membrii de familie).
A amenintat ca va ucide sau ca isi va face rau?	(Fiul mei a amenintat repetat ca ma va ucide sau ma va bate pana devin dizabilitata daca nu ii dau bani).
Violenta si amenintarile au fost indreptate si catre alte persoane?	(Fiul meu mi-a lovit pisica, si mi-a abuzat verbal si amenintat vecinii).
De ce altceva va temeti ca se va intampla?	(Ma tem ca fiul meu va da foc casei deoarece ar putea adormi cu tigara in mana).
In prezent va simtiti in siguranta?	(Nu. Ma tem tot timpul ca ceva rau mi se va intampla).
Daca nu sunteti in siguranta acasacui ati putea spune in ce situatie va aflati si la cine ati putea fugi?	(O doamna vis-a vis imi cunoaste situatia. Mi-a cerut frecvent sa vin la ea daca nu sunt in siguranta). Puneti-va de acord asupra unui semnal(un cuvânt de siguranta, un mod de a suna, o bataie in perete, etc.) cu vecinul sau cu alta persoana de incredere, pentru a le folosi in cazul in care doriti sa ii anuntati ca aveti nevoie de ajutor. Mentineti o legatura activa cu prietenii, rudele, si cunostintele dvs.
Ce tip de situatii sau semne in comportamentul abuzatorului au precedat violenta?	(Fiul meu incepe sa se planga de lipsa de bani si imi cere sa ii dau. Daca nu am bani sa ii dau, devine frustrat si ma loveste).
Ce cale ati putea urma in casa/apartamentul dvs daca ar fi nevoie sa fugiti repede? In situatiile in care nu puteti iesi din casa, care este cea mai sigura camera din casa. Puteti incuia usa? Exista o fereastră de la care sa puteti cere ajutor? Exista un vecin dincolo de zid care va poate auzi?	(Pot incuia usa baii. Imi tin intotdeauna telefonul in buzunar. As incerca sa fug catre coridorul casei mele si odata ajunsa acolo as striga dupa ajutor). (Parasiti casa inainte ca situatia sa devina amenintatoare. Gasiti un plan de iesire rapida pentru situatii viitoare).
Cand nu puteti scapa si evita violenta, ati planificat modalitati prin care va-ti putea proteja?	(In situatii violente fizic, pot sa imi acopar capul si zona stomacului cu mainile, perne, haine sau ghemuindu-ma). (Sunati dupa ajutor imediat cand situatiile

	<p>escaladeaza si devin amenintatoare. Salvati numarul de urgenta 112 ca numar cu apelare rapida in telefonul dvs.).</p> <p>(Mergeti intotdeauna la medic pentru orice forma de ranire indiferent cat de mica. Intrebati despre si salvati toate biletele de iesire. Pastrati-le intr-un loc sigur).</p> <p>(Notati toate amenintatile si actele de abuz inclusiv ziua si ora. Salvati toate mesajele text si e-mail-urile pe care le-ati primit de la fapta si inregistrati convorbirile telefonice).</p>
<p>V-ati gandit la modalitati prin care va puteti proteja pe viitor, in special pentru plecarea rapida de acasa?</p> <p>Adunati toate documentele dvs. importante si alte lucruri si impachetati-le intr-un bagaj pe care il puteti lua cu dvs., daca este nevoie sa parasiti rapid casa. Printre lucrurile importante de impachetat se numara:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o copie a actului de identitate - bani - Medicamente necesare pentru cateva zile si retetele aferente - Articole de toaleta necesare - Copii ale cheilor tale - Documente si numere de telefon importante - Acest plan de siguranta 	<p>(Pot merge la casa unui vecin)</p>

Povestea Saarei

Lucratorii sociali au efectuat o vizita la Saara in varsta de 81 de ani pentru a face o investigatie preliminara asupra situatiei sale. Un vecin a chemat politia, deoarece fiul Saarei o batuse lovind-o cu pumnul in diferite parti ale corpului. Raportul de politie a fost intocmit in consecinta. In cadrul intalnirii sa constatat ca fiul Saarei in varsta de 46 de ani care abuzeaza de substante, traia in locuinta Saarei fara permisiune. Fiul a abuzat-o de asemenea pe Saara atat, fizic cat si financiar, furandu-i banii. Cand incepe sa se planga de lipsa de bani, Saara stie ce s-ar putea intampla daca nu ar avea bani sa-i dea. Fiul si-a abuzat, de asemenea, fosta sotie si a avut o condamnare pentru asta. El a primit, de asemenea, un ordin de restrictie pentru a nu lua legatura cu fostii membri ai familiei. El a abuzat verbal si a amenintat vecinii.

Saara a spus ca fiul avea si probleme de sanatate mintala. Casa lui Saara parea ordonata si curata. Pentru varsta ei, Saara era intr-o stare buna si avea grija de casa ei fara a avea nevoie de ajutor. Fiul Saarei s-a mutat in locuinta ei in urma cu cinci ani dupa ce si-a pierdut locuinta ca urmare a unui divorti. Abuzul fizic si economic a inceput chiar inainte de divort. Saara avea, de

asemenea, doua fiice care - dupa ce s-au plictisit sa se ocupe de aceasta situatie dificila – nu se mai aflau in contact cu mama lor.

Desi Saara era o persoana deschisa si plina de viata, a devenit evident ca ea era infricosata si rusinata de situatia ei - "unul dintre noi va ajunge in inchisoare si unul dintre noi intr-un sicriu", a fost rezumatul ei pentru situatie. .

O noua intalnire a fost programata pentru saptamana urmatoare cu scopul de a face un plan de siguranta pentru Saara. Reuniunea a fost convenita sa aiba loc intr-un centru de acordare de servicii. Asistentul social al fiului Saarei a fost, de asemenea, invitat la sedinta comuna.

Cand fiul Saarei a auzit despre vizita la domiciliu, el a amenintat ca isi va ucide mama in cazul in care un alt profesionist ii viziteaza din nou locuinta. Saara a spus ca a dormit foarte prost in ultima vreme , deoarece a observat ca fiul ei doarme cu un cutit langa perna.

Intrebari pentru discutie/evaluari

- Studiul de caz ne pune la dispozitie toate informatiile necesare pentru evaluarea riscurilor? Daca nu, ce ati face ca profesionist pentru a obtine informatiile necesare?
- Cum s-a descurcat profesionistul in incercarea de a o ajuta pe Saara cu elaborarea planului de siguranta? A fost usor sau greu sa gasiti raspunsuri la intrebarile din planul de siguranta?

Note pentru formator

In cazul in care exista grupuri mai mici, rolurile pot fi schimbate intre participantii din cadrul grupului in asa fel incat mai multe persoane pot lucra la elaborarea planului de siguranta.

Sursa / Referinta exercitiului

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE

Modulul 4: Exercițiul 16 - Protecția împotriva epuizării profesionale

Metoda exercitiului

World Café

Obiective de invatare

Sa exploreze si sa identifice factori de protectie pentru profesionisti atunci cand acestia lucreaza cu cazuri de violent/abuz asupra femeilor varstnice.

Durata de desfasurare 1,5 ore

Materiale necesare

- Hartie de flipchart – o foaie per group
- Foi de hartie
- Pixuri

Pregatirea exercitiului

Participantii vor fi impartiti in 3 grupuri mici , fiecare la o alta masa. Pe fiecare masa va exista o foaie de hartie de flipchart care va fi folosita de participantii pt notarea ideilor pe care le discuta in grup.

Descrierea exercitiului /instructiuni

Fiecare masa are un subiect de discutie diferit. Grupurile se muta de la un tabel la altul si fiecare isi scrie ideile pe foaia de hartie flipchart de pe fiecare masa, pana cand toate grupurile au discutat toate subiectele. Apoi, ideile scrise sunt prezentate in fata tuturor participantilor si discutate ca grup.

Intrebari pentru discutie/evaluari

- Care ar fi factorii si strategiile de protectie organizationale pentru profesionistii care lucreaza in domeniul violentei/abuzului comise asupra femeilor varstnice?
- Care ar fi factorii si strategiile de protectie individuale de auto-ingrijire pentru profesionistii care lucreaza in domeniul violentei/abuzului comise asupra femeilor varstnice?
- Care ar fi factorii si strategiile de protectie ale societatii pentru profesionistii care lucreaza in domeniul violentei/abuzului comise asupra femeilor varstnice?

Note pentru formator

Incurajati toti participantii sa ofere exemple practice, cel putin doua per grup, pentru a permite discutarea cat mai multor aspecte legate de subiect.

Sursa / Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE
Experienta practica

Modulul 4, exercitiul 17 - Indatoririle si obligatiile profesionistilor

Metoda exercitiului

Activitate de grup bazat pe un studiu de caz

Obiective de invatare

Analizarea indatoririlor si obligatiilor profesionistilor si a metodelor pe care le au pentru a se proteja impotriva epuizarii.

Durata de desfasurare: 2 ore

Materiale necesare

- Foi de hartie de Flipchart – cate una pentru fiecare grup
- Pixuri
- Studii de caz imprimate pentru participantii

Pregatirea exercitiului

Participantii vor fi impartiti in grupuri mici de 4 – 6 participantii si fiecare grup se va aseza in jurul unei mese.

Descrierea exercitiului /instructiuni

Fiecare grup va primi cate un studiu de caz. Participantii vor discuta cazul si vor raspunde la intrebarile scrise pe hartie. Rezultatul discutiilor lor va fi scris pe foaia de flipchart de pe masa.

Odata ce discutia s-a incheiat un membru al fiecarui grup va fi invitat sa impartaseasca tuturor participantilor rezultatele discutiilor grupului. Aceste rezultate vor fi scrise pe flipchart in timpul discutiilor.

Studiu de caz: confruntarea cu un caz de maltratare

Peter: Cum va simtiti in dimineata asta, Dna. Jones?
Dna. Jones: Sunt bine, multumesc
Peter: Ati dormit bine?
Dna. Jones: Da, ma bucur sa te vad, Peter.
Peter: Si eu ma bucur sa va vad. Ce doreati sa imi spuneti?
Dna. Jones: Am urinat in pat.
Peter: Nu este nici o problema; Ma ocup eu de asta. Va voi face toaleta, si apoi, ...
Dna. Jones: Mi s-a intamplat acelasi lucru si ieri.
Peter: Da ...
Dna. Jones: Dar a fost mai rau ...
Peter: Ce vreti sa spuneti prin rau? Cine a spus ca a fost rau?
Dna. Jones: Mary. A spus ca a trebuit sa lucreze in plus din cauza asta.
Peter: Cum adica? V-a spus ea asta? Nu ar trebui sa faca asta. Ce altceva s-a intamplat?
Dna. Jones: Apoi m-a ajutat sa ma spal, a schimbat cearceafurile, a curatat patul si mi-a spus ca o fac sa piarda timp.
Peter: Era separata pe dvs.?
Dna. Jones: Nu chiar, dar nici nu este foarte blanda.
Peter: Voi rezolva eu situatia
Dna. Jones: Nu vreau sa creez probleme
Peter: Trebuie sa ne gandim in primul rand la dvs. doamna. Restul, vedem cum il rezolvam, nu trebuie sa va ingrijorati. Va voi ajuta cu baia si apoi discutam despre asta.
OK? Dna. Jones: OK

Peter: Mary...
Mary: Buna, ce faci?
Peter: Bine, tu? Voiam sa discut cu tine despre Dna. Jones. Mi-a vorbit despre intamplarea cu urinatul in pat...
Mary: Ce intamplare?
Peter: Ca a urinat in pat si ca ai certat-o, atat mi-a spus.
Mary: A, da ...ti-a spus asta, nimic...
Peter: Mary, opreste-te.
Mary: Dar acest lucru se intampla in fiecare dimineata... in fiecare dimineata urineaza in pat!
Peter: Da, nu are control asupra acestui lucru...
Mary: Poate incerca sa faca un efort... poate... incerc sa vorbesc cu ea si ea, Nu, nu, nu pot, nu pot face asta... am inceput sa ma satur de aceasta femeie, intelegi? Lucrez cu ea de mai mult de trei ani si vii sa imi spui ca am certat-o. Nu am facut asa ceva, dar cand incerc sa o mobilizez, imediat incepe ...au, au, au.
Peter: Pentru ca o tratezi ca pe un obiect.
Mary: Nu o tratez ca pe un obiect.
Peter: Nu, nu iti pasa.
Mary: Nu, nu este adevarat ca nu imi pasa. Du-te la conducere si intreaba-i cum lucrez. Stiu cum lucrez si stiu ca lucrez foarte bine.

Intrebari pentru discutie/evaluari

- Cum ati caracteriza comportamentul celor doi ingrijitori?
- Care sunt obligatiile si indatoririle ingrijitorului Peter si ale ingrijitoarei Mary?
- Comportamentul si actiunile lor sunt conforme cu obligatiile si indatoririle lor?

- Care sunt unele dintre motivele posibile pentru actiunile care nu respecta obligatiile si indatoririle?
- Ce ar putea face ingrijitorii pentru a imbunatati situatia?
- Daca erati manager-ul lor, ce anume ati face si ce metode ati folosi in situatia de fata?

Note pentru formator

Incurajati discutia asupra unor situatii similar sau a altor exemple si de asemenea a unor exemple de bune practici.

Sursa / Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE /studiu de caz adaptat din proiectul S.T.Age

Modulul 4, exercitiul 18 - Indatoririle profesionale atunci cand este dezvaluita violenta

Metoda exercitiului

Activitate de grup bazata pe studiu de caz

Obiectivele invatarii

- sa invete cum sa initieze discutii cu privire la abuzul suspectat
- sa afle cum sa urmeze indatoririle profesionale intr-o problema sensibila

Durata de desfasurare : 30-40 minute

Materiale necesare

- Studiul de caz fie pe hartie fie ca prezentare PowerPoint
- pixuri

Pregatirea exercitiului

Organizati camera pentru grupuri mici: mese cu 4-6 scaune fiecare.

Descrierea exercitiului / instructiuni

Impartiti participantii in grupuri de 4-6 membri.

Distribuieti studiul de caz sau afisati prezentarea PowerPoint

Rugati participantii sa citeasca studiul de caz si sa discute cazul in functie de intrebarile de discutie (mai jos).

Dupa discutia in grupul mic, rugati participantii sa impartaseasca raspunsurile lor cu intregul grup.

Intrebari de discutie

- Care este problema / problema?
 - Care este contextul problemei?
 - Care este scopul rezolvarii problemei in situatia de fata?
- Care sunt indatoririle dvs. profesionale cand vi se dezvaluie acte de violenta?
- Ce alternative sunt disponibile in caz?
 - Ce ati recomanda - si de ce?

Note pentru formator

Intelesul exercitiului este de a gasi modalitati de a indeplini indatoririle profesionale, dar nu de a tulbura persoanele in varsta.

Studiu de caz

Un lucrator de ingrijiri la domiciliu ajunge in casa unei doamne in varsta de 75 de ani care locuieste singura. Ea suna la sonerie si usa este deschisa de un barbat pe care lucratorul de ingrijire la domiciliu nu il cunoaste. Lucratorul de ingrijire la domiciliu poate mirosi alcool atunci cand barbatul intra pe coridor. Lucratorul o gaseste pe doamna mai in varsta confuza, dar ea se reculege repede. Ea explica ca fiul ei o viziteaza din cand in cand mai ales daca are probleme in viata. Lucratorul de ingrijire la domiciliu incearca sa intrebe cu blandete mai multe despre vizitele si relatia lor, dar doamna mai in varsta nu raspunde. Doamna in varsta continua sa spuna ca totul este in regula, totusi, lucratorul gaseste frigiderul gol fara mancare. Lucratorul de ingrijiri la domiciliu intreaba daca ar putea sa cumpere ceva de mancare de la magazin pentru doamna, dar ea ii interzice si spune ca acum nu are bani. In cele din urma, recunoaste ca fiul ei o viziteaza des si ii cere bani, amenintand ca o va lasa singura si ca nu o va lasa sa-si vada nepotii. Este vaduva si el este singurul ei copil. Este somer si are nevoie de sprijin pentru a-si intretine familia. Batrana nu doreste ca nimeni sa se amestece in situatie si cere ca lucratorul de ingrijire la domiciliu sa pastreze totul confidential deoarece nu vrea sa-si piarda singurul membru de familie.

Sursa/Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE.

Modulul 4, Exercițiul 19: Dezvoltarea încrederii pentru cooperarea multi-agentie

Metoda exercitiului

Joc de rol bazat pe un studiu de caz

Obiectivele invatarii

- sa invete sa dezvolte o cooperare multi-profesionala si multi-agentie intre profesionisti
- sa invete sa elaboreze un plan de ingrijire comuna pentru familie

Durata de desfasurare: cel putin o ora

Materiale necesare

Masa si scaune pentru patru persoane

Studii de caz printate

Fise de rol pentru actori

Hartie si pixuri

Pregatirea exercitiului

Pregatirea scenei pentru jocul de rol cu patru scaune. Asigurati-va ca publicul vede si aude actorii.

Descrierea exercitiului/instructiuni

Prezentati publicului studiul de caz (mai jos) si cereti voluntari pentru rolurile lucratorului de ingrijire la domiciliu, asistentului social, medicului de la Centrul de sanatate si asistentei medicale de la serviciile de sanatate mintala.

Da-ti actorilor fisele de rol si lasati-i sa le citeasca.

Rugati actorii sa vorbeasca cu voce tare.

Participantii vor fi observatori. Rugati audienta sa scrie observatiile si intrebarile care rezulta din interactiunea intre diferiti profesionisti.

Intrebari pentru discutie

- Cat de bine s-au ascultat profesionistii?
- Cum au incercat sa ajunga la o intelegere comuna in privinta situatiei familiei?
- Cum au gestionat procesul de dezvoltare a increderii?
- Care au fost provocarile cu care s-au confruntat profesionistii in cadrul intalnirii? Bazat pe de ex.

o lucratorul de ingrijire la domiciliu si asistentul social au intalnit toti membrii familiei si i-au vazut interactionand

o asistenta medicala de la serviciile de sanatate mintala a auzit doar fiul

o medicul de familie cunoaste doar situatia medicala a sotului

Note pentru formator

Sensul exercitiului este de a invata cum sa dezvoltati relatii de incredere si cooperare intre diferiti profesionisti. **Important:** exercitiul are rolul de a arata ca dezvoltarea cooperarii este o provocare, dar orice feedback neconstructiv trebuie evitat.

Studiu de caz

O doamna in varsta traieste cu fiul ei adult si cu sotul ei care sufera de boala Alzheimer. Sotul a avut comportat violent anterior in casatorie, dar de cand s-a imbolnavit este mai mult nelinistit si are nevoie de ingrijire constanta. Fiul adult are probleme de sanatate mintala. Sufera de halucinatii si este violent fata de mama sa. Cuplul in varsta primeste ingrijiri la domiciliu si, din cand in cand, un asistent social le viziteaza pentru a evalua situatia. Fiul primeste ajutor de la serviciile de sanatate mintala, iar starea de sanatate si tratamentul medicamentos al sotului sunt verificate ocazional de catre un medic de familie din centrul de sanatate din apropiere. Asistenta medicala de la serviciile de sanatate mintala cunoaste bine situatia fiului, iar lucratorul de ingrijire la domiciliu cunoaste intreaga situatie. Lucratorul de ingrijire la domiciliu solicita o intalnire pentru a ajunge la un plan holistic de ingrijire pentru familie.

Intalnire de ingrijire; participantii includ: lucratorul de ingrijire la domiciliu, asistentul social, medicul de familie de la un centru de sanatate si o asistenta medicala de la serviciile de sanatate mintala.

Scopul intalnirii este acela de a discuta situatia familiei si de a elabora un plan de ingrijire comun. Dintre toti profesionistii prezenti, doar lucratorul de ingrijire la domiciliu si asistentul social s-au intalnit inainte. Asistenta medicala de la serviciile de sanatate mintala a intalnit, dintre toti membrii familiei, doar fiul adult, iar medicul de familie trateaza doar sotul cu Alzheimer. Sotia a fost prezenta in timpul vizitelor la centrul de sanatate, dar a ramas tacuta. Medicul de familie nu a avut nici o conversatie cu sotia.

Profesionistii se prezinta. Fiecare impartaseste propria opinie legata de situatia familiei si ce fel de obiective au in ceea ce priveste ingrijirea / tratamentul pe care acestia il ofera membrilor familiei. Asistentul de ingrijire la domiciliu si asistentul social au o perspectiva mai detaliata a situatiei familiei, deoarece au intalnit toti membrii familiei si i-au vazut interactionand.

Sarcina in cadrul acestei intalniri este de a dezvolta o cooperare multi-profesionala si multi-agentie intre profesionisti si de a elabora un plan de ingrijire comuna pentru familie.

Sursa/Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE.

Exercitii pentru Modulul 5 - Formarea profesionistilor din domeniul sanatatii si asistentei sociale

Modulul 5, exercitiul 20 – Activitatea de Mentorat

Metoda exercitiului

Joc de rol in grupuri mici

Obiectivele invatarii

- sa invete sa asculte si sa se sustina reciproc in calitate de colegi
 - sa fie sinceri, fara a fi critici
 - sa invete cum sa sustina dezvoltarea profesionala a colegilor
- Durata de desfasurare:** 40 minute

Materiale necesare

Doi voluntari ca actori in fiecare grup mic

Formulare cu studiul de caz

Pixuri

Pregatirea exercitiului

Organizati incaperea cu mese cu trei sau patru scaune fiecare.

Imprimati formularele cu studiul de caz pentru participanti.

Descrierea exercitiului / instructiuni

Descrieti cazul (mai jos) participantilor.

Rugati-i sa formeze grupuri mici de 3-4 membri si sa aleaga rolurile mentorului si persoanei indrumate in cadrul grupului. Restul membrilor grupului sunt observatori.

Distribuiti formularele cu studiul de caz tuturor participantilor

Intrebari pentru discutie

Cat de bine au fost atinse obiectivele mentoratului de catre mentor?

Cum a ajutat mentorul la dezvoltarea profesionala a asistentei?

Cum s-a simtit mentorul in timpul discutiei?

Cum s-a simtit asistenta in timpul discutiei ca persoana indrumata?

Note pentru formator

Puteti alege sa utilizati jocul de rol cu doar doi voluntari si sa oferiti participantilor ramasi rolul de observatori.

Mentoratul de buna calitate

- este o serios, sincer, de incredere si confidential;
- mentorul este capabil sa asculte activ - nu intrerupe persoana indrumata;
- mentorul reuseste sa identifice indicii importante din cele spuse si este capabil sa parafrneze si sa verifice intelegerea pentru a minimiza presupunerile;
- mentorul reuseste sa-si transmita cunostintele si expertiza in mod clar si intr-un mod incurajator si util.

Studiu de caz

Lisa, in varsta de 72 de ani vine la centrul de sanatate dintr-un adapost. Fugise de acasa cu doua zile mai devreme, cand sotul ei o batuse rau. Lisa vrea o declaratie medicala cu privire la vanatai si rani, pentru situatia in care ar avea nevoie de ea. Lisa mai fusese intr-un adapost de doua ori, in situatii similare. Doctorul asculta povestea Lisei. Medicul

examineaza si masoara cu atentie toate leziunile si observa ca Lisa are si leziuni mai vechi pe corp. Medicul scrie toate observatiile in documentele medicale. Dupa aceea, medicul o trimite la asistenta medicale pentru fotografierea ranilor.

Dupa ce a fotografiat ranile Lisei, asistenta spune ca Lisa ar trebui sa raporteze agresiunea la politie. Asistenta ii aminteste Lisei despre evenimentele anterioare. De data aceasta a fost mai rau decat ,acelea, cu toate acestea Lisa nu este pregatita sa depuna o plangere la politie. Ultima data cand a facut-o, a inrautatit relatia cu sotul ei. De asemenea, politia a ezitat intre a o ajuta sau nu. Lisa vrea mai intai sa vada daca sotul ei isi schimba cu adevarat comportamentul de data aceasta. Ea spera acest lucru, pentru ca sunt casatoriti de aproape 50 de ani. Lisa spune ca a decis la adapost ca aceasta a fost ultima data cand se mai intampla si ca i-a spus asta si sotului ei. Discutase cu sotul de mai multe ori la telefon. Sotul ii promisese ca nu va mai folosi niciodata violenta, deoarece familia este foarte importanta pentru el si are nevoie de Lisa. De asemenea, a promis sa ceara ajutor de la centrul local de orientare a familiei si a spera ca Lisa poate veni cu el. El a afirmat ca si copiii lor adulti erau ingrijorati de familie.

Asistenta regreta decizia Lisei si incearca sa discute cu Lisa pentru a isi schimba decizia, fara niciun rezultat. O intreaba pe Lisa cat de periculos crede ea ca este sotul. Lisa nu vrea sa se gandeasca la asta acum. In cele din urma, asistenta ajunge la concluzia ca, deoarece sotul are deja 75 de ani, nu exista un pericol important pentru Lisa.

Asistenta considera ca are nevoie de cateva sfaturi de la o colega care are mai multa experienta in cazuri precum Lisa. Cand se intalnesc, asistenta descrie situatia si vrea sa stie daca a facut ceea ce trebuie si ce ar fi facut colega ei in situatia ei.

Colega asculta povestea asistentei. Ea doreste sa o ajute pe asistenta medicala intr-un mod care sa faciliteze dezvoltarea personala si profesionala a acesteia. Colega, actionand ca un mentor al asistentei medicale, incearca sa aplice principiile unui bun mentorat in discutia urmatoare.

Sursa/Referinte

Elaborat pentru curriculum-ul proiectului SAFE.

